

ЗАКОН

О ИЗВРШНОМ ПОСТУПКУ

ДЕО ПРВИ

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Садржина закона

Члан 1.

Овим законом уређује се поступак по коме судови спроводе принудно остварење потраживања на основу извршне или веродостојне исправе (у даљем тексту: поступак извршења) и спроводе обезбеђење потраживања (поступак обезбеђења), ако посебним законом није другачије одређено.

Овим законом уређује се и поступак по коме судови спроводе принудно остваривање приватноправних потраживања на основу стране извршне исправе.

Покретање поступка

Члан 2.

Поступак извршења и поступак обезбеђења покрећу се на предлог извршног повериоца.

Поступци из става 1. овог члана покрећу се и по службеној дужности када је то законом одређено.

Надлежност

Члан 3.

Извршење и обезбеђење одређује и спроводи суд.

Извршење и обезбеђење спроводи суд на чијем подручју извршни дужник има пребивалиште, односно седиште, ако овим законом није другачије одређено.

Састав суда

Члан 4.

Извршни поступак у првом степену води и одлуке доноси судија појединац, а у другом степену веће од троје судија.

Судијском помоћнику се, по овлашћењу судије, може поверити предузимање одређених радњи, ако то законом није искључено.

Хитност у поступању

Члан 5.

У поступку извршења и обезбеђења суд је дужан да поступа хитно.

О предлогу за извршење суд је дужан да одлучи у року од три дана од дана подношења предлога. Ако се предлог за извршење заснива на странији извршној исправи која није претходно призната од стране домаћег суда, суд је дужан да одлучи о предлогу за извршење у року од 30 дана од дана његовог подношења.

Рокови које одређује суд за предузимање одређених радњи не могу бити дужи од три дана, осим ако овим законом није другачије предвиђено.

Странка која неоправдано није предузела радњу у року који је одређен законом или који је одредио суд, губи право на предузимање те радње.

Поступање противно одредбама ст. 1. и 2. овог члана сматра се несавесним и нестручним поступањем судије, у смислу одредаба Закона о судијама.

Редослед поступања и редослед намирења

Члан 6.

Суд је дужан да предмете узима у рад редом како их је примио, осим ако природа потраживања или посебне околности захтевају да се поступи другачије.

Више извршних поверилаца који остварују своја новчана потраживања према истом извршном дужнику и на истом предмету извршења, намирују се оним редом којим су стекли право да се из тог предмета намире, осим у случајевима у којима је законом другачије одређено.

Ако се у случају из става 2. овог члана истовремено води извршни поступак и пред другим државним органом на основу прописа о предности извршења пред одређеним органом суд ће прекинути извршни поступак.

Начело формалног легалитета

Члан 7.

Кад су испуњени услови за доношење решења о извршењу и за споровођење извршења, суд је дужан да донесе решење о извршењу и предузима радње спровођења извршења.

Обим извршења и обезбеђења

Члан 8.

Суд одређује извршење односно обезбеђење оним средством и на оним предметима који су наведени у извршном предлогу, односно предлогу за обезбеђење.

Ако је предложено више средстава или више предмета извршења односно обезбеђења, суд може, по службеној дужности или на предлог странке, ограничiti извршење односно обезбеђење, само на неке од тих средстава, односно предмета, ако су довољни за намирење или обезбеђење потраживања.

Извршење се спроводи у обиму одређеном у решењу о извршењу.

Суд може, на предлог извршног повериоца односно извршног дужника, у складу са овим законом, одредити друго средство извршења, односно обезбеђења, уместо онога које је предложено.

Извршење ради намирења новчаног потраживања или ради обезбеђења таквог потраживања, одредиће се и спровести у обиму који је потребан за намирење односно обезбеђење тог потраживања.

Предлог из става 2. овог члана странке могу ставити у року од три дана од дана пријема решења о извршењу, а предлог из става 4. овог члана, до отпочињања спровођења извршења.

Одлуке

Члан 9.

Одлуке у извршном поступку суд доноси у облику решења или закључка.

Закључком се издаје налог судском извршиоцу, другом запосленом у суду или другом лицу за спровођење појединих радњи и одлучује о питањима управљања поступком.

Достављање

Члан 10.

На достављање у извршном поступку сходно се примењују одредбе Закона о парничном поступку, ако овим законом није другачије одређено.

Изузеће

Члан 11.

У погледу захтева за изузеће примењиваће се одредбе Закона о парничном поступку.

Захтев за изузеће може се поднети најкасније до истека рока за подношење правног лека на решење о извршењу.

Правни лекови

Члан 12.

Правни лекови у поступку извршења и обезбеђења су жалба и приговор.

Против решења донетог у првом степену може се изјавити жалба, осим ако је овим законом прописано да жалба није дозвољена.

Против решења о извршењу донетог на основу веродостојне исправе и против решења о извршењу донетог у скраћеном поступку, може се изјавити приговор.

Жалба и приговор могу се изјавити у року од три дана од дана достављања решења.

Жалба не одлаже извршење решења, осим ако овим законом није другачије одређено.

Против правоснажног решења донесеног у поступку извршења и обезбеђења нису дозвољени ревизија ни понављање поступка.

Против закључка није дозвољен правни лек.

Жалба

Члан 13.

Решење о извршењу извршни дужник може побијати жалбом, осим решења о извршењу донетог на основу веродостојне исправе и решења о извршењу донетог у скраћеном поступку, која се могу побијати приговором.

Решење о извршењу извршни поверилац може побијати у делу који се односи на трошкове извршења.

Решење којим је одбијен предлог за извршење извршни поверилац може побијати жалбом.

На решење донесено у спровођењу извршења може се изјавити жалба, осим ако је овим законом прописано да жалба није дозвољена.

Надлежност за одлучивање о жалби

Члан 14.

О жалби одлучује другостепени суд, осим у случају из члана 19. ст.1. и 2. овог закона.

Разлози за жалбу

Члан 15.

Жалба против решења о извршењу може се изјавити из разлога који спречавају извршење, а нарочито:

- 1) ако суд који је донео решење о извршењу није надлежан;
- 2) ако исправа на основу које је одређено извршење нема својство извршне исправе;
- 3) ако одлука на основу које је донесено решење о извршењу није извршна;
- 4) ако је одлука на основу које је донесено решење о извршењу укинута, поништена или преиначена;
- 5) ако је поравнање на основу ког је донесено решење о извршењу стављено ван снаге;
- 6) ако није протекао рок за намирење потраживања или ако није наступио услов који је одређен поравнањем;
- 7) ако је извршење одређено на стварима, новчаном потраживању и другим правима који су изузети од извршења, односно на којима је могућност извршења ограничена;
- 8) ако је потраживање престало на основу чињенице која је наступила после извршности одлуке или пре тога, али у време кад извршни дужник то није могао да истакне у поступку из ког потиче извршна исправа, односно ако је потраживање престало на основу чињенице која је наступила после закљученог поравнања;
- 9) ако је извршни поверилац одложио испуњење обавезе за време које још није истекло;
- 10) ако је протекао рок у коме се по закону може предложити извршење;
- 11) ако потраживање није прешло на извршног повериоца, односно ако обавеза није прешла на извршног дужника.

Губитак права на накнадно достављање доказа

Члан 16.

Извршни дужник је дужан да све разлоге побијања изнесе у жалби и све доказе на којима се жалба заснива приложи уз жалбу а у случају да то не учини губи право да накнадно достави доказе у жалбеном поступку.

Жалба по истеку рока

Члан 17.

Изузетно, из разлога предвиђених у члану 15. тачки 8) овог закона извршни дужник може изјавити жалбу против решења о извршењу и по истеку рока за жалбу, све док извршење не буде спроведено.

Одговор на жалбу

Члан 18.

Жалба против решења о извршењу доставља се извршном повериоцу.

Извршни поверилац може у року од три дана од дана достављања жалбе да поднесе одговор на жалбу.

По пријему одговора на жалбу или по истеку рока за одговор првостепени суд ће, ако то оцени потребним, заказати рочиште за расправљање о жалби.

Обустава извршења по жалби извршног дужника против решења о извршењу

Члан 19.

Првостепени суд може, ако оцени да је основана, жалбу извршног дужника изјављену против решења о извршењу у року, усвојити, укинути решење о извршењу, обуставити извршење у целини или делимично и укинути спроведене радње.

На исти начин првостепени суд може да поступи и поводом жалбе изјављене по истеку рока, у смислу члана 17. овог закона.

На решење донето у смислу ст. 1. и 2. овог члана може се изјавити жалба другостепеном суду.

Ако првостепени суд не одлучи да сам решава о жалби, доставиће је на решавање другостепеном суду.

Разлози за одбацивање жалбе и за уступање предмета надлежном суду

Члан 20.

Првостепени суд ће решењем одбацити неблаговремену, непотпуну или недозвољену жалбу.

Првостепени суд ће по жалби изјављеној из разлога ненадлежности, ако оцени да је основана, ставити ван снаге своје решење, укинути спроведене радње и уступити предлог за извршење надлежном суду.

Поступак поводом приговора против решења о извршењу на основу веродостојне исправе

Члан 21.

Ако се решење о извршењу на основу веродостојне исправе побија у целини или само у делу којим је одређено извршење, суд коме је приговор поднесен, ставиће ван снаге решење о извршењу у делу којим је одређено извршење и укинуће спроведене радње, а поступак ће наставити као поводом приговора против платног налога, а ако за то није месно надлежан, доставиће предмет месно надлежном суду.

Ако се решење о извршењу побија само у делу којим је одређен начин извршења, даљи поступак наставиће се као поступак по жалби против решења о извршењу донесеног на основу извршне исправе.

Ако се приговор из става 2. овог члана усвоји, део решења о извршењу којим је одређено извршење има својство извршне исправе на основу које се може тражити извршење на другом средству.

Приговор против решења о извршењу мора бити образложен.

Враћање у пређашње стање

Члан 22.

Враћање у пређашње стање у извршном поступку дозвољено је само због пропуштања рока за приговор против решења о извршењу, или пропуштања рока за жалбу.

Приговор трећег лица

Члан 23.

Лице које тврди да у погледу предмета извршења има право које спречава извршење, може све до окончања извршног поступка изјавити приговор првостепеном суду, којим тражи да се извршење на том предмету прогласи недопуштеним.

Суд ће приговор доставити повериоцу и позвати га да се у року од три дана од дана достављања изјасни.

Суд ће решењем одбацити приговор ако треће лице не учини вероватним да у погледу предмета извршења има право које спречава извршење.

Суд може током целог поступка треће лице, чије право оцени вероватним, а које је извршили поверилац оспорио или се о њему није изјаснило, решењем упутити да у року од 15 дана од дана достављања решења против извршног повериоца покрене парнични поступак ради проглашења да је извршење на том предмету недопустиво.

Извршни дужник који оспорава право трећем лицу може бити обухваћен тужбом из става 4. овог члана.

Против решења из става 4. овог члана не може се изјавити жалба.

Подношење приговора из става 1. овог члана не спречава даље спровођење извршења.

Покретање парничног поступка без упућивања суда

Члан 24.

Лице које тврди да у погледу предмета извршења има право које спречава извршење може све до окончања извршног поступка, и без упућивања суда из члана 23. став 4. овог закона, да против повериоца покрене парнични поступак, ради недопустивости извршења на том предмету.

Извршни дужник који оспорава право трећем лицу може бити обухваћен тужбом.

Покретање поступка из става 1. овог члана не спречава даље спровођење извршења.

Извршење стране извршне исправе

Члан 25.

Ако извршни поверилац предлог за извршење заснива на страној извршној исправи, мора је приложити у оригиналу или овереном препису, преведену на језик који је у службеној употреби у суду, заједно са доказом о њеној правоснажности, односно извршности, по праву земље чија је извршна исправа у питању.

Страна извршна исправа која је претходно призната пред домаћим судом у складу са законом, извршава се на исти начин и у истом поступку као и домаћа извршна исправа.

Извршни поверилац може покренути поступак извршења пред надлежним судом у Републици Србији и на основу стране извршне исправе која није претходно призната пред домаћим судом. Ако је предлог за извршење поднет на основу стране извршне исправе која није призната, о признању те исправе суд одлучује као о претходном питању.

У поступку одлучивања о извршењу на основу стране извршне исправе која није претходно призната пред домаћим судом, суд који спроводи извршење разматра оне законске сметње за признање о којима се води рачуна по службеној дужности.

У правном леку против решења о извршењу које је донето у поступку за извршење стране извршне исправе која није претходно призната од стране домаћег суда могу се истицати и други законом прописани разлози за непризнавање стране извршне исправе.

Извршење на имовини стране државе

Члан 26.

На имовини стране државе и међународних организација која се налази на територији Републике Србије, не може се одредити извршење односно обезбеђење без претходне писмене сагласности надлежног органа, осим ако је страна држава или међународна организација изричito пристала на извршење односно обезбеђење.

Примена одредаба Закона о парничном поступку

Члан 27.

У поступку извршења и обезбеђења сходно се примењују одредбе Закона о парничном поступку, ако овим или другим законом није другачије одређено.

Значење појединих речи и израза

Члан 28.

Речи и изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) "потраживање" означава право извршног повериоца на наплату новчаног износа или на неко друго давање, чињење или трпљење;
- 2) "изврши поверилац" означава лице чије се потраживање остварује у поступку извршења и обезбеђења;
- 3) "изврши дужник" означава лице према коме се остварује потраживање у поступку извршења и обезбеђења;
- 4) "странка" означава извршног повериоца односно извршног дужника;
- 5) "учесник" означава лице које у поступку извршења или обезбеђења остварује неко своје право или правни интерес, а није странка у поступку;
- 6) "решење о извршењу" означава решење којим је у целини или делимично усвојен предлог за извршење;
- 7) "судски извршитељ" означава запосленог у суду који непосредно предузима поједине радње извршења или обезбеђења;
- 8) "земљорадник" означава лице коме је пољопривредна производња претежни извор прихода;
- 9) "јавна књига" означава катастар непокретности или друге јавне књиге односно регистар одређен законом за евидентацију или упис права на непокретностима, акцијама и другим средствима извршења;
- 10) "предбележба" означава врсту уписа у јавне књиге којима се условно стичу, преносе или престају права на непокретностима или на другим предметима извршења;
- 11) "хартија од вредности" означава писмено или електронски запис на коме постоји право или у коме је садржано право на коме се спроводи извршење или обезбеђење;
- 12) "акција" је хартија од вредности која је уписана у Регистар хартија од вредности на којој се спроводи извршење односно обезбеђење;

- 13) "изјава о имовини" је изјава коју, под претњом кривичне одговорности, даје извршни дужник пред судом или другим надлежним органом, а која садржи списак целокупне имовине извршног дужника, укључујући и његова потраживања, као и потврду о томе да су подаци о његовој имовини потпуни и тачни.

ДЕО ДРУГИ ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ О ПОСТУПКУ ИЗВРШЕЊА

Глава прва ОСНОВНА ПРАВИЛА

Основе за одређивање извршења

Члан 29.

Суд одређује извршење само на основу извршне или веродостојне исправе, ако овим законом није другачије одређено.

Извршне исправе

Члан 30.

Извршне исправе су:

- 1) извршна одлука суда и извршно судско поравнање,
- 2) извршна одлука донесена у управном и прекрајном поступку и поравнање у управном поступку, ако гласе на испуњење новчане обавезе и ако посебним законом није другачије одређено,
- 3) друга исправа која је законом одређена као извршна исправа.

Одлука и поравнање

Члан 31.

Судском одлуком, у смислу овог закона, сматра се пресуда, решење, као и друга одлука донесена у поступку пред судом, арбитражом и Судом части Привредне коморе, а судским поравнањем сматра се поравнање закључено пред судом, арбитражом или Судом части Привредне коморе.

Одлуком у управном поступку, у смислу овог закона, сматра се решење или закључак који су у управном поступку донели органи, службе или правна лица која врше јавна овлашћења, а управним поравнањем сматра се поравнање закључено у управном поступку.

Извршност одлуке

Члан 32.

Судска одлука којом је наложено испуњење потраживања, извршна је ако је постала правноснажна и ако је протекао рок за добровољно испуњење. Рок за добровољно испуњење тече од дана достављања одлуке извршном дужнику, а завршава се протеком последњег дана рока одређеног судском одлуком, ако законом није другачије одређено.

Судска одлука којом је наложено трпљење или нечињење извршна је кад постане правноснажна, осим ако је у извршној исправи одређен рок за усклађивање понашања извршног дужника с том обавезом.

Одлука донесена у управном поступку извршна је ако је постала извршна по правилима којима се уређује тај поступак.

На основу одлуке која је у једном делу постала извршна извршење се може одредити само у односу на тај део.

Извршење ће се одредити и на основу судске одлуке која није постала правноснажна или одлуке донесене у управном поступку која није постала коначна, ако је законом прописано да жалба не задржава извршење.

Извршност поравнања

Члан 33.

Судско поравнање и поравнање закључено у управном поступку извршно је ако је потраживање из поравнања доспело.

Доспелост потраживања доказује се записником о поравнању, јавном исправом или по закону овереном исправом.

Доспелост која се не може доказати на начин одређен ставом 2. овог члана доказује се правоснажном односно коначном одлуком донесеном у парничном поступку или у управном поступку којом се утврђује доспелост.

На основу поравнања које је постало извршно у једном делу, извршење се може одредити само у том делу.

Подобност извршне исправе за извршење

Члан 34.

Извршна исправа је подобна за извршење ако су у њој назначени извршни поверилац и извршни дужник, као и предмет, врста, обим и време испуњења обавезе.

Ако у одлуци као извршној исправи није одређен рок за добровољно испуњење обавезе, тај рок се одређује решењем о извршењу.

Одређивање и наплата затезне камате

Члан 35.

Ако је после доношења извршне исправе дошло до промене у висини стопе затезне камате, суд ће, на предлог извршног повериоца или извршног дужника, решењем о извршењу одредити наплату затезне камате по измененој стопи.

Ако су у извршној исправи одређени трошкови поступка, суд ће на предлог извршног повериоца решењем одредити наплату затезне камате на износ досуђених трошкова по прописаној стопи, од дана доношења извршне исправе до дана наплате.

Веродостојна исправа

Члан 36.

Извршење ради остваривања новчаног потраживања одређује се и на основу веродостојне исправе.

Веродостојна исправа у смислу овог закона је:

- 1) меница и чек са протестом и повратним рачуном, ако је то потребно за заснивање потраживања;
- 2) обвезница и друга хартија од вредности издата у серији које имаоцу дају право на исплату номиналне вредности;
- 3) фактура (рачун);
- 4) изводи из пословних књига за цену комуналних услуга, испоруку воде, топлотне енергије, одвоз смећа и сличне услуге;
- 5) јавна исправа која конституише извршиву новчану обавезу, осим страних јавних исправа;
- 6) банкарска гаранција;
- 7) акредитив;
- 8) оверена изјава извршног дужника која овлашћује извршног повериоца на пренос новчаних средстава.

Фактуром (рачуном) се сматра и обрачун камате.

Веродостојна исправа је подобна за извршење ако су у њој назначени извршни поверилац и извршни дужник, предмет, врста, обим и време испуњења обавезе.

Кад се из веродостојне исправе не види доспелост потраживања, извршење се одређује ако је извршни поверилац поднео писмену изјаву да је потраживање доспело и означио дан доспелости.

Када веродостојна исправа представља и средство плаћања, на захтев извршног повериоца провешће се скраћени поступак извршења.

Пренос и прелаз потраживања или обавезе

Члан 37.

Извршење се одређује и на предлог и у корист лица које у извршној исправи није означеног као извршни поврилац, ако оно јавном или по закону овереном исправом докаже да је потраживање на њега пренесено или да је на њега на други начин прешло, а ако то није могуће, пренос или прелаз потраживања доказује се правоснажном односно коначном одлуком донесеном у парничном, односно управном и прекрајном поступку.

Одредба става 1. овог члана сходно се примењује и у случају извршења против лица које у извршној исправи није означеног као дужник.

Условна и узајамна обавеза

Члан 38.

Извршење које зависи од претходног испуњења неке обавезе извршног повериоца или од наступања неког услова, одређује се ако извршни поверилац јавном или по закону овереном исправом докаже да је обавезу испунио односно да је услов наступио.

Испуњење обавезе односно наступање услова доказује се правоснажном, односно коначном одлуком донесеном у парничном, управном, односно прекрајном поступку, ако извршни поверилац није у могућности да то докаже на начин одређен у ставу 1. овог члана.

Ако је извршни дужник по извршној исправи дужан да испуни обавезу уз услов да се истовремено испуни обавеза према њему, суд ће одредити извршење ако извршни поверилац поднесе доказ да је обезбедио испуњење своје обавезе.

Сматра се да је извршни поверилац обезбедио испуњење своје обавезе у смислу става 3. овог члана ако је предмет обавезе положио код суда или у истом циљу поступио на други погодан начин.

Извршни поверилац који тврди да је своју обавезу већ испунио треба то да докаже на начин предвиђен ст. 1. и 2. овог члана.

Алтернативна обавеза по избору извршног дужника

Члан 39.

Ако извршни дужник по извршној исправи има право да бира између више предмета своје обавезе, извршни поверилац је дужан да у предлогу за извршење назначи предмет којим обавеза треба да буде испуњена.

Факултативна овлашћења извршног дужника

Члан 40.

Извршни дужник према коме је изречена неновчана обавеза, уз право да се од испуњења те обавезе може ослободити плаћањем одређеног новчаног износа одређеног у извршној исправи, може тај износ да плати све док извршни поверилац није ни делимично примио испуњење обавезе.

Поднесци и рочишта

Члан 41.

У извршном поступку суд поступа на основу поднесака и других писмена.

Суд одржава рочиште када је то овим законом одређено и ако сматра да је одржавање рочишта целисходно.

Суд ће ван рочишта саслушати странку и учесника у поступку ако је то предвиђено овим законом или налази да је то потребно за разјашњења појединих питања или изјашњења о неком предлогу странке.

Изостанак једне или обеју странака као и учесника са рочишта или њихово неодазивање позиву суда ради саслушања не спречава суд да даље поступа.

Средства и предмети извршења

Члан 42.

Средства извршења су извршне радње којима се по закону потраживање принудно остварује.

Средства извршења ради остварања новчаног потраживања су: продаја покретних ствари, продаја непокретности, пренос новчаног потраживања, пренос потраживања за предају покретних ствари или непокретности, уновчење других имовинских права, пренос средстава која се воде на рачуну код банке, продаја акција и продаја удела у привредним субјектима.

Извршне радње могу се непосредно спровести против извршног дужника и других лица у складу са овим законом.

Предмети извршења су ствари и права на којима се по закону може спровести извршење ради остваривања потраживања.

Предмети извршења не могу бити ствари изван промета, као ни друге ствари које закон искључује.

Предмети извршења не могу бити тражбине по основу пореза и других јавних обавеза.

Предмети извршења не могу бити објекти, оружје и опрема намењени одбрани и безбедности државе.

Може ли нека ствар или неко право бити предмет извршења, односно да ли је извршење на некој ствари или на праву ограничено, оцењује се с обзиром на околности у време подношења предлога за извршење, ако овим законом није другачије изричито одређено.

Трошкови поступка

Члан 43.

Трошкове поступка у вези са одређивањем и спровођењем извршења претходно сноси извршни поверилац.

Извршни поверилац је дужан да предујми трошкове извршења у року који му одреди суд, а који не може бити краћи од 30 дана ни дужи од 60 дана. Суд ће обуставити извршење ако трошкови не буду предујмљени у остављеном року, а без њих се извршење не може спровести.

Трошкове поступка који је покренут по службеној дужности претходно подмирује суд из својих средстава.

Извршни дужник је дужан да извршном повериоцу на његов захтев надокнади трошкове који су били потребни за извршење.

Извршни поверилац је дужан да извршном дужнику на његов захтев надокнади трошкове извршења које му је неосновано проузроковао.

Захтев за накнаду трошкова може се поднети најдоцније у року од 30 дана од дана окончања поступка.

О трошковима поступка одлучује суд у извршном поступку и у том поступку одређује, на предлог странке, извршење ради њиховог намирења.

Јемство

Члан 44.

Јемство се по овом закону полаже у готовом новцу или девизама.

Изузејто, суд може одобрити, уз сагласност извршног повериоца, давање јемства у облику банкарске гаранције, хартија од вредности, драгоцености чију је вредност лако утврдити на тржишту и које се могу брзо и једноставно уновчити.

На положеном јемству противна страна стиче законско заложно право.

Ако суд у извршном поступку одлучи о праву противне стране на накнаду штете или трошкова поступка у вези са радњом за коју је јемство дато, на њен ће предлог истим решењем одлучити и о наплати утврђене тражбине из тог обезбеђења.

Глава друга

НОВЧАНА КАЗНА И СУДСКИ ПЕНАЛИ

1. Новчане казне

Новчане казне

Члан 45.

Новчана казна се може изрећи физичким лицима у износу од 3.000 динара до 150.000 динара, а правним лицима у износу од 30.000 динара до 1.500.000 динара.

Новчана казна из става 1. овог члана, може се поновно изрећи, у повећаном износу, уз решење о спровођењу извршења претходне казне, ако извршни дужник не поступи по поновљеном налогу суда или настави да поступа противно забрани. Изрицање и извршење казне ће се понављати све док лице на које се односи не поступи у складу са одлукама суда, а највише до десетоструког износа прве изречене новчане казне.

Пре изрицања новчане казне суд ће омогућити извршном дужнику да се изјасни, а по потреби одржаће и рочиште ради извођења доказа.

Новчану казну изриче судија решењем, водећи рачуна при одмеравању висине казне о економској снази односно материјалним приликама извршног дужника, значају радње коју је морао обавити, као и о другим околностима случаја. Решењем се одређује и рок плаћања.

Лице коме је изречена новчана казна може изјавити жалбу против решења о изрицању казне у року од три дана од пријема решења.

Лице коме је казна изречена односно извршена сноси све трошкове настале изрицањем односно извршењем казне.

Новчану казну наплаћује суд по службеној дужности, ако је извршни дужник не плати добровољно. Трошкови принудног извршења новчане казне принудно ће се наплатити истовремено са принудним извршењем казне.

Новчана казна, по одредбама овога члана, може се изрећи и извршити и према извршном дужнику, извршном дужнику извршног дужника, банци и другим физичким и правним лицима, као и одговорним лицима у правном лицу у случају да не поступе по налогу или забрани изреченим у извршном поступлку, када је то овим законом предвиђено.

2. Судски пенали

Поступак доношења одлуке

Члан 46.

О захтеву извршног повериоца да суд обавеже извршног дужника неновчане обавезе утврђене правоснажном судском одлуком на плаћање судских пенала предвиђених правилима облигационог права, одлучује суд у извршном поступку.

Захтев за плаћање судских пенала подноси се суду надлежном за извршење судске одлуке којом је утврђена неновчана обавеза пре подношења предлога за извршење.

На поступак о захтеву за плаћање судских пенала примењују се правила о хитности извршног поступка. О захтеву за плаћање судских пенала суд по правилу одлучује без одржавања рочишта.

Ако нађе да је захтев за плаћање судских пенала основан, суд ће решењем обавезати извршног дужника да судске пенале плати за период од подношења захтева за плаћање пенала до подношења предлога за принудно извршење.

Против решења којим се захтев за плаћање судских пенала усваја или одбија дозвољена је жалба.

По пријему предлога за извршење одлуке којом је извршни дужник обавезан на испуњење неновчане обавезе, суд ће решењем укинути обавезу плаћања пенала за убудуће.

Извршни дужник који након доношења решења о обавези плаћања судских пенала а пре подношења предлога за принудно извршење добровољно изврши обавезу може поднети захтев за смањење досуђених судских пенала, у складу са правилима облигационог права.

О захтеву за смањење износа судских пенала одлучује решењем суд који је донео одлуку о њиховом плаћању. Против решења којим се приhvата или одбија захтев за смањење пенала дозвољена је жалба.

Принудно извршење

Члан 47.

Решење о обавези плаћања судских пенала принудно се извршава по правилима овог закона за извршење новчаних обавеза.

Глава трећа

ПРЕДЛОГ ЗА ИЗВРШЕЊЕ

Стварна надлежност

Члан 48.

За одлучивање о предлогу за извршење стварно је надлежан суд одређен законом.

Садржина предлога и прилози

Члан 49.

У предлогу за извршење морају бити назначени: извршни поверилац и извршни дужник, извршна или веродостојна исправа, обавезе извршног дужника, средства и предмети извршења, као и други подаци који су потребни за спровођење извршења.

Уз предлог за извршење, извршни поверилац је дужан да приложи извршну или веродостојну исправу у оригиналу или овереној копији и друге исправе када је то овим законом предвиђено.

Потврда о извршности

Члан 50.

Ако се предлог за извршење подноси суду који о потраживању није одлучивао у првом степену, уз предлог се подноси извршна исправа у изворнику или овереном препису на који је стављена потврда о извршности, односно подноси се веродостојна исправа.

Потврду о извршности даје суд, односно орган који је одлучивао о потраживању у првом степену.

Неосновану потврду о извршности укинуће решењем исти суд, односно орган, на предлог или по службеној дужности.

Повлачење предлога

Члан 51.

Поступак извршења ће се обуставити без пристанка извршног дужника ако извршни поверилац повуче предлог за извршење у целини или делимично.

Решењем о обустави извршења укинуће се све спроведене извршне радње ако се тиме не дира у стечена права трећих лица.

Решење о предлогу

Члан 52.

У решењу о извршењу морају бити наведени: извршни поверилац и извршни дужник, извршна односно веродостојна исправа о потраживању, потраживање извршног повериоца, средства и предмети извршења, као и други подаци потребни за спровођење извршења одређени овим законом.

У решењу о извршењу на основу веродостојне исправе суд ће обавезати извршног дужника да у року од осам дана, а у меничним и чековним споровима у року од три дана, по достави решења, намири потраживање заједно са одмереним трошковима и одредити извршење ради остваривања тих потраживања.

У решењу о извршењу из става 2. овог члана уноси се поука о праву на подношење приговора.

Решење којим се предлог за извршење потпуно или делимично одбија мора бити образложено.

Достављање решења о извршењу

Члан 53.

Решење о извршењу доставља се извршном повериоцу и извршном дужнику, а решење којим се одбија предлог за извршење доставља се само извршном повериоцу.

Уз решење о извршењу извршном дужнику се доставља и предлог за извршење.

Решење о извршењу на новчаном потраживању доставља се и извршном дужнику извршног дужника, а решење о извршењу над средствима на рачуну извршног дужника доставља се и организацији за принудну наплату.

Решење о извршењу на покретним стварима доставља се извршном дужнику непосредно пре предузимања прве извршне радње, ако овим законом није другачије одређено.

Ако суд који је донео решење о извршењу није надлежан за спровођење извршења, упутиће решење о извршењу надлежном суду ради достављања тог решења и спровођења извршења.

Глава четврта

СПРОВОЂЕЊЕ ИЗВРШЕЊА

Извршење на основу неправоснажног решења о извршењу

Члан 54.

Извршење се спроводи пре правоснажности решења о извршењу, ако овим законом није другачије одређено.

Време извршења

Члан 55.

Извршење се спроводи радним даном и то даљу, до 20 часова.

У нерадне дане или ноћу извршење се може спровести само ако постоји опасност услед одлагања, о чему одлучује суд закључком.

Поступање судског извршитеља

Члан 56.

Судски извршитељ је дужан да приликом претраживања стана извршног дужника или одеће коју он носи на себи и предузимања других извршних радњи поступа с дужним обзиром према личности извршног дужника и чланова његовог домаћинства.

Извршним радњама у стану извршног дужника којима не присуствује извршни дужник, његов законски заступник, пуномоћник или одрасли члан његовог домаћинства, морају присуствовати два пунолетна грађанина.

Кад извршне радње треба спровести у просторији која је закључана, а извршни дужник није присутан или не пристаје да просторију отвори, судски извршитељ отвориће просторију у присуству два пунолетна грађанина.

Ометање судског извршитеља у раду

Члан 57.

Судски извршитељ овлашћен је да удаљи лице које омета спровођење извршења.

У току поступка извршења надлежни орган унутрашњих послова дужан је да пружи судском извршитељу сву помоћ неопходну за спровођење извршења. Судски извршитељ може по потреби захтевати предузимање одговарајућих мера према лицу које које омета извршење.

При поступању органа унутрашњих послова, примењују се прописи о унутрашњим пословима.

Приликом спровођења принудних радњи предвиђених овим законом, принудне радње предвиђене овим законом предузимају се само ако су нужне у поступку извршења.

У случају непоступања органа унутрашњих послова по захтеву судског извршитеља за пружање помоћи у спровођењу извршења, суд је дужан да о томе обавести Министарство унутрашњих послова.

Неправилности при спровођењу извршења

Члан 58.

Странка и учесник могу поднеском тражити од суда да отклони неправилности које је судски извршитељ учинио у спровођењу извршења.

Суд ће решењем укинути незаконите и неправилне радње судског извршитеља.

Глава пета

ПРОТИВИЗВРШЕЊЕ

Разлози за противизвршење

Члан 59.

Пошто је извршење већ спроведено, извршни дужник може суду поднети предлог за противизвршење, захтевајући да му извршни поверилац врати оно што је извршењем добио, ако је:

- 1) извршна исправа правоснажно укинута, преиначена, поништена или на други начин стављена ван снаге;
- 2) у току извршог поступка добровољно измирио повериочево потраживање;
- 3) решење о извршењу правоснажно укинуто или преиначено;
- 4) правоснажном судском одлуком утврђена недопустивост извршења.

Предлог за противизвршење из разлога одређених у тач. 1), 3) и 4) става 1. овог члана може се поднети у року од 30 дана од дана достављања одлуке извршном дужнику, а из разлога у тачки 2) става 1. овог члана, у року од 15 дана од дана окончања извршног поступка.

Извршни дужник не може пре истека рокова одређених овим чланом своје потраживање остваривати у парничном поступку.

Поступак по предлогу за противизвршење

Члан 60.

Предлог за противизвршење суд ће доставити извршном повериоцу и наложити му да се у року од три дана од дана пријема изјасни о том предлогу.

Ако у остављеном року извршни поверилац оспори предлог, суд ће донети одлуку, уз могућност одржавања рочишта.

Решењем којим усваја предлог суд ће наложити извршном повериоцу да у року од осам дана врати извршном дужнику оно што је извршењем примио.

Жалба на решење из предходног става одлаже његово извршење.

Ако је извршење спроведено ради наплате новчаног потраживања, суд ће на предлог извршног дужника одредити наплату затезне камате по прописаој стопи на износ новчаних средстава на којима је извршење спроведено од дана спровођења извршења до дана повраћаја средстава.

Решење о противизвршењу

Члан 61.

На основу правоснажног и извршеног решења којим је извршном повериоцу наложено да извршном дужнику врати оно што је извршењем примио, суд ће на предлог извршног дужника донети решење о противизвршењу.

Противизвршење се спроводи по одредбама овог закона.

Немогућност противизвршења

Члан 62.

Предлог за противизвршење неће се усвојити ако се тражи повраћај предмета у погледу кога су наступиле такве стварне или правне промене да повраћај више није могућ.

У том случају извршни дужник може своје право остваривати у парничном поступку и пре истека рока за подношење предлога за противизвршење.

Глава шеста

ОДЛАГАЊЕ И ОБУСТАВА ИЗВРШЕЊА

Одлагање извршења на предлог извршног повериоца

Члан 63.

На предлог извршног повериоца суд ће потпуно или делимично одложити извршење ако спровођење извршења није отпочело.

Ако је спровођење извршења отпочело, а извршни дужник се у року који му је суд одредио изјасни против одлагања, суд ће одбити предлог за одлагање.

Ако је законом предвиђено да се извршење има тражити у одређеном року, извршни поверилац може поднети предлог за одлагање у том року.

Одлагање извршења на предлог извршног дужника

Члан 64.

На предлог извршног дужника суд ће, ако извршни дужник учини вероватним да би спровођењем извршења претрпео ненадокнадиву или тешко надокнадиву штету, у потпуности или делимично одложити извршење ако је:

- 1) по захтеву извршног дужника за стављање ван снаге извршне исправе донесена првостепена одлука којом је захтев усвојен;

2) по захтеву извршног дужника за поништај пресуде арбитражног суда на основу које је одређено извршење донесена првостепена одлука којом се захтев усваја;

3) поводом захтева извршног дужника за укидање потврде извршности донесена првостепена одлука којом је захтев усвојен;

4) извршење зависило од истовременог испуњења обавезе извршног повериоца, а извршни дужник је ускратио испуњење своје обавезе зато што извршни поверилац није испунио своју обавезу нити је показао спремност да је испуни.

Суд може на предлог извршног дужника, ако извршни дужник учини вероватним да би спровођењем извршења претрпео ненадокнадиву или тешко надокнадиву штету, у потпуности или делимично одложити извршење и у другим случајевима у којима за то постоје нарочито оправдани разлози а извршни дужник те разлоге доказује јавном или по закону овереном исправом. О овом предлогу суд одлучује након одржаног рочишта.

Суд може према околностима случаја одлагање извршења условити полагањем јемства.

Подношење предлога за одлагање извршења од стране извршног дужника као и изјављивање жалбе против решења којим је тај предлог одбијен не спречава даље спровођење извршења.

Треће лице може поднети предлог за одлагање извршења под условима предвиђеним ставом 2. овог члана.

Одлагање извршења на предлог трећег лица

Члан 65.

Суд може на предлог трећег лица које је покренуло парнични поступак, у смислу члана 23. став 4. овог закона, решењем одложити извршење ако оцени да би то лице претрпело знатнију штету и може одредити да у року од осам дана од дана достављања решења положи јемство у висини потраживања.

Ако је суд одложио извршење неновчаног потраживања под условом полагања јемства, висину јемства ће одредити имајући у виду све околности конкретног случаја.

Време за које се извршење одлаже

Члан 66.

Ако је извршење одложено на предлог извршног повериоца, суд ће одложити извршење за време које је извршни поверилац одредио.

Ако је извршни поверилац поднео предлог за одлагање извршења у случају у коме је законом предвиђено да се извршење има тражити у одређеном року, извршење се не може одложити за време дуже од тог рока.

Ако се извршење одлаже на предлог извршног дужника из члана 64. став 1. тач. 1) и 3), извршење се одлаже до окончања парничног или другог поступка.

Ако се извршење одлаже на предлог извршног дужника из члана 64. став 2, извршење се може одложити само једном за време које не може бити дуже од 90 дана.

Ако се извршење одлаже на предлог трећег лица, на време одлагања извршења примењује се рок из става 3. овог члана.

Настављање одложеног извршења

Члан 67.

Одложено извршење наставља се по службеној дужности по истеку времена за које је одложено.

На предлог извршног повериоца суд може наставити извршење и пре истека рока за које је одложено, под условом да учини вероватним да су престали разлози за одлагање или ако положи јемство.

Обустава извршења

Члан 68.

Поред других случајева предвиђених овим законом, извршење ће се обуставити по службеној дужности када је извршна исправа правоснажно, односно коначно, укинута, преиначена, поништена или стављена ван снаге, као и када је потврда о извршности правоснажно укинута.

Суд ће по службеној дужности обуставити извршење ако се у току извршног поступка, све док извршење не буде спроведено, утврди да је потраживање престало услед пропasti предмета извршења, смрти односно престанка странке која нема правног следбеника, пребијања потраживања и из других законом одређених разлога.

Решењем о обустави извршења укинуће се све спроведене извршне радње, ако се тиме не дира у стечена права трећих лица.

**ДЕО ТРЕЋИ
ИЗВРШЕЊЕ РАДИ НАПЛАТЕ НОВЧАНОГ
ПОТРАЖИВАЊА**

**Глава прва
ИЗВРШЕЊЕ НА ПОКРЕТНИМ СТВАРИМА**

1. Основна правила

Месна надлежност

Члан 69.

За одлучивање о предлогу за извршење на покретним стварима и за спровођење тог извршења месно је надлежан суд на чијем се подручју налазе те ствари.

Ако у предлогу није назначено место где се ствари налазе, за одлучивање о том предлогу месно је надлежан суд на чијем се подручју налази пребивалиште или боравиште, односно седиште извршног дужника.

Изузимање од извршења

Члан 70.

Не могу бити предмет извршења:

1) одећа, обућа, рубље и други предмети личне употребе, постельне ствари, посуђе, део намештаја који је неопходан извршном дужнику и члановима његовог домаћинства, као и штедњак и хладњак;

2) храна и огрев за потребе извршног дужника и чланова његовог домаћинства за три месеца;

3) готов новац извршног дужника који има стална месечна примања до месечног износа који је по закону изузет од извршења, сразмерно времену, до следећег примања;

4) ордени, медаље, ратне споменице и други знаци одликовања и признања, лична писма, рукописи и други лични списи извршног дужника као и породичне слике;

5) помагала која су инвалиду или другом лицу са телесним недостатцима неопходна за обављање његових животних функција;

6) поштанска пошиљка или поштанска новчана дознака упућена извршном дужнику, пре него што му се уручи.

Извршне радње

Члан 71.

Извршење на покретним стварима спроводи се пописом и проценом ствари, продајом ствари и намирењем извршног повериоца од износа добијеног продајом.

Предлогом за извршење може се захтевати да се спроведу само попис и процена, али у том случају извршни поверилац дужан је да у року од три месеца од дана извршеног пописа, односно процене, поднесе предлог за продају ствари.

Ако извршни поверилац у том року не поднесе предлог за продају, извршење ће се обуставити.

2. Попис и процена покретних ствари

Обавештење о попису

Члан 72.

Судски извршитељ ће, непосредно пре него што приступи попису, предати извршном дужнику решење о извршењу и позваће га да плати износ за који је одређено извршење, заједно са каматом и трошковима.

Ако извршном дужнику решење о извршењу није могло да се преда приликом пописа, доставиће му се накнадно, по општим правилима о достављању.

О времену и месту пописа обавестиће се извршни поверилац, ако је то тражио.

Одсуство странака не спречава да се приступи попису.

О извршеном попису обавестиће се странка која није присуствовала попису.

Предмет пописа

Члан 73.

Пописују се ствари које се налазе у државини извршног дужника, као и његове ствари које се налазе у државини извршног повериоца.

Ако треће лице не обавести суд о својим правима на покретној ствари у поседу извршног дужника, која је предмет извршења, нити докаже своја права на њима, сматра се да таква права трећег не постоје и да је извршни дужник власник ствари која се налази у његовом поседу.

Ствари извршног дужника у државини трећег лица пописују се само са пристанком тог лица.

Ако треће лице не пристане на попис, суд ће закључком на извршног повериоца, а на његов предлог, пренети право извршног дужника на предају ствари, ради спровођења извршења по правилима о преносу ради наплате.

За потребе пописа, сматра се да су брачни другови или ванбрачни супружници сувласници на једнаким деловима свих покретних ствари које се затекну у њиховој кући, стану, пословној просторији или другој непокретности.

Обим пописа

Члан 74.

Пописаће се онолико ствари колико је потребно за намирење потраживања извршног повериоца и трошкова извршења.

Првенствено се пописују ствари за које није стављена примедба о постојању права које би спречавало извршење и ствари које се најлакше могу уновчити, при чему ће се узети у обзир и изјаве присутних странака и трећих лица о томе.

Суд може накнадно одредити извршење на другој ствари, а не на оној која је на предлог извршног повериоца пописана, ако постоји знатна несразмера између вредности те ствари и износа потраживања.

Дејство пописа

Члан 75.

На пописаним стварима извршни поверилац стиче судско заложно право у моменту када судски извршитељ потпише записник о попису. Судски извршитељ дужан је да поред свог потписа јасно назначи дан и час кад је записник потписао.

Странке могу у року од три дана од дана извршеног пописа тражити од судије да изврши измену пописа. Судија одлучује о изменама пописа у року од три дана од дана пријема новог захтева.

На стварима које су закључком извршног судије унете у попис заложно право се стиче моментом доношења закључка, а на стварима које се из пописа бришу ово право престаје.

Кад је попис извршен у корист више извршних поверилаца, ред првенства у стицању заложног права одређује се према дану кад је предлог за извршење примљен у суд, а ако су предлози за извршење примљени истог дана, њихова заложна права имају исти ред првенства.

Ако је предлог за извршење упућен преко поште препорученом пошиљком, дан предаје пошти сматра се као дан пријема у суду.

Регистрација и публицитет судског заложног права

Члан 76.

Извршни суд без одлагања доставља копију записника о попису односно закључка о изменама пописа организацији која је законом овлашћења да региструје бездржавинску залогу на покретним стварима. Регистровано судско заложно право, у односу на регистровано заложно право на истој

ствари других извршних поверилаца, рачуна се од часа стицања, пописом односно закључком. Од момента регистрације трећа лица се не могу позивати да за ово право нису знала.

Копија записника о попису односно закључак суда о изменени пописа доставља се извршном повериоцу. Извршни поверилац је овлашћен да затражи регистрацију судског заложног права, ако извршни суд то није претходно учинио.

Копију записника о попису, односно закључка, судски извршитељ ће истаћи на видном месту у просторији у којој се ствар налази у моменту пописа, а на пописаним стварима које се остављају извршном дужнику на чување видно ће се назначити да су узете у попис.

Лице које уклони копију записника односно ознаку да су ствари пописане казниће се у складу са чланом 45. овог закона.

Чување пописаних ствари

Члан 77.

Пописане ствари се по правилу остављају на чување извршном дужнику.

На предлог извршног повериоца, суд ће ствари предати на чување њему или трећем лицу ако учини вероватним да прети опасност да буду оштећене, отуђене или да им вредност буде умањена на други начин. Трошкове чувања ствари сноси дужник, као и ризик пропasti или оштећења ствари изузев ако се пропаст односно оштећење може приписати у кривицу извршном повериоцу односно лицу коме је ствар поверена на чување.

На предлог извршног повериоца суд може пописане ствари предати на чување њему или трећем лицу које извршни поверилац предложи. Трошкове чувања ствари сноси претходно извршни поверилац, а извршни дужник је обавезан да му их надокнади. Ризик пропasti или оштећења ствари датих на чување извршном повериоцу или трећем лицу сноси извршни поверилац, осим ако је пропаст или оштећење последица више силе или случаја.

Готов новац, хартије од вредности и драгоцености предаће се на чување у судски депозит.

У судски депозит предаће се и друге ствари веће вредности ако су подесне за такав начин чувања.

Забрана располагања пописаним стварима

Члан 78.

Свим лицима која поседују или имају контролу над пописаним стварима забрањује се да располажу тим стварима без судског налога.

Безуспешан покушај пописа

Члан 79.

Ако се приликом пописа не нађу ствари које могу бити предмет извршења, суд ће о томе обавестити извршног повериоца који није присуствовао попису.

На предлог извршног повериоца који учини вероватним да извршни дужник зна где се налазе ствари које нису пронађене, суд ће позвати извршног дужника да у року од три дана од дана достављања позива да обавештење о месту налажења ствари. На извршење дужникове обавезе да пружи обавештење примениће се правила која важе за принудно извршење обавезе коју може извршити само извршни дужник лично.

Извршни поверилац може у року од три месеца од дана пријема обавештења о безуспешном покушају пописа, односно од дана безуспешног пописа коме је присуствовао, предложити да се поново спроведе попис.

Ако извршни поверилац у том року не предложи да се попис поново спроведе или ако се ни приликом поновног пописа не нађу ствари које могу бити предмет извршења, суд ће обуставити извршење.

Процена

Члан 80.

Истовремено са пописом ствари извршиће се њихова процена.

Процену врши судски извршитељ, а ако је то потребно стручно лице или вештак кога одреди суд.

Процене се врши на основу тржишне цене такве ствари у месту пописа. Суд може одлучити и да се процена изврши на основу прибављених извештаја о цени од одговарајућих организација и институција.

Извршни поверилац и извршни дужник могу споразумно утврдити вредност ствари.

Странка може предложити да процену обави вештак иако то суд није одредио. Ако суд прихвати тај предлог, трошкове вештачења дужан је да предујми предлагач у року који суд одреди. Ако предујам не буде положен у року сматраће се да је предлагач одустао од свог предлога.

О предлогу из става 3. овог члана суд одлучује закључком.

Трошкове вештачења из става 3. овог члана сноси предлагач, без обзира на исход извршног поступка.

Странка може у року од три дана од дана извршене процене предложити суду да утврдиiju ниже односно вишу вредност пописаних ствари од процењене или да одреди нову процену, изузев ако је процену обавио вештак. О предлогу суд одлучује закључком.

Записник о попису и процени

Члан 81.

О попису и процени саставља се записник.

У записнику се, поред осталог, посебно наводе појединачно пописане ствари са њиховом процењеном вредношћу и уносе изјаве странака и учесника у поступку као и изјаве трећих лица о постојању права која спречавају извршење.

Ако суд одреди да се процена врши након пописа, вештачењем или прибављањем података од организације или институције, о процени се сачињава посебан записник.

Записник о попису извршни поверилац може о свом трошку објавити у средствима јавног информисања.

Забелешка уместо пописа

Члан 82.

Ако се после пописа одреди извршење над пописаним стварима за наплату другог потраживања истог извршног повериоца или за наплату потраживања другог извршног повериоца, неће се вршити поновни попис и процена тих ствари него ће се у наставку записника само забележити подаци из доцнијег решења о извршењу.

Извршни повериоци у чију је корист извршена забелешка стичу заложно право на пописаној ствари.

О забелешки ће без одлагања бити обавештена организација која води регистар заложних права на покретним стварима, која је дужна да у регистар упише овако стечена заложна права.

3. Продаја ствари

Време продаје

Члан 83.

Продаја пописаних ствари спроводи се по правоснажности решења о извршењу, осим ако извршни дужник предложи или на предлог извршног повериоца пристане да се продаја изврши раније, или ако су у питању ствари које су подложне брзом кварењу или ако постоји опасност од знатног смањења цене пописаних ствари.

Између дана пописа и дана продаје мора протећи најмање 15 дана.

Продаја се може спровести и пре истека рока из става 2. овог члана ако извршни дужник на то пристаје да се продаја обави пре тог рока, ако су у питању ствари које су подложне брзом кварењу, ако постоји опасност од знатног смањења њихове цене или ако извршни поверилац положи јемство за штету коју би био дужан надокнадити извршном дужнику у случају да решење о извршењу буде укинуто.

Начин продаје

Члан 84.

Продаја ствари се врши путем усменог јавног надметања или непосредном погодбом. Начин продаје одређује закључком суд, пазећи на то да се постигне најповољније уновчење ствари.

Продаја путем надметања одредиће се ако су у питању ствари веће вредности, а може се очекивати да ће се ствари продати по цени већој од процењене вредности.

Уговор о продаји непосредном погодбом закључује се између купца с једне стране и судског извршитеља или лица које обавља комисионе послове, с друге стране.

Судски извршитељ покретне ствари продаје у име и за рачун извршног повериоца, а лице које обавља комисионе послове у своје име а за рачун извршног повериоца.

Продаја ствари објавиће се на огласној табли суда најкасније 15 дана пре дана одржавања рочишта за јавну продају.

Извршног повериоца и извршног дужника суд ће обавестити о месту, дану и часу продаје.

Продајна цена

Члан 85.

Пописане ствари не могу се продати за износ испод процењене вредности на првом надметању, односно у року који је суд одредио за продају непосредном погодбом.

Ако на првом надметању није постигнута цена у висини процењене вредности, суд ће на предлог странке одредити ново надметање на коме ће почетна цена бити једнака једној половини процењене вредности.

Одредбе става 2. овог члана сходно се примењују и кад се пописане ствари нису могле продати у висини процењене вредности путем непосредне погодбе, у року који је одредио суд, нити на неком доцнијем рочишту за продају.

Обустава поступка

Члан 86.

Предлог за друго надметање или за продају путем непосредне погодбе странка може поднети у року од 30 дана од дана првог надметања односно од дана истека рока који је суд одредио за продају путем непосредне погодбе.

Ако се предлог не стави у року из става 1. овог члана, поступак се обуставља.

Обавезе и права купца

Члан 87.

Понуђач са највећом понудом ће платити цену за покретну ствар одмах након објављивања резултата, ако суд закључком не одлучи другачије. Ако понуђач не плати одмах по позиву суда, други понуђач ће бити проглашен купцем и платити ону цену коју је он понудио, и тако редом.

У случају да ни један од понуђача са одговарајућом понудом не уплати цену одмах по позиву суда, суд ће на захтев једне од странака огласити да прво рочиште није успело.

Захтев суду за заказивање новог рочишта извршни поверилац може поднети у року од осам дана од дана одржавања неуспелог рочишта.

Уколико извршни поверилац у року од осам дана не предложи ново рочиште поступак ће се обуставити.

Купац преузима ствар од судског извршитеља по исплати цене.

Судски извршитељ предаће ствари купцу и ако није положио цену, ако на то, на свој ризик, пристану извршни поверилац и учесници који имају право првенства у намирењу, у границама износа који би им припали из постигнуте цене.

Ако се купцу преда ствар, а купац не положи цену у року који му је одређен, лица из става 5. овог члана могу затражити од суда да у истом поступку наложи купцу да плати цену, те након правоснажности и извршности тог решења, могу предложити извршење.

4. Намирење извршног повериоца

Намирење када је један извршни поверилац

Члан 88.

Ако се из продајне цене намирује само један извршни поверилац, суд ће, без одржавања рочишта, решењем одредити да се из износа добијеног продајом ствари намире редом: трошкови извршног поступка, трошкови одређени у извршној исправи, камата до дана уновчења ствари и главно потраживање.

Вишак продајне цене, који остане по намирењу, предаће се извршном дужнику, ако за то нема сметњи.

Намирење када има више извршних поверилаца

Члан 89.

Ако се у извршном поступку намирује више извршних поверилаца, односно ако се поред извршних поверилаца намирују лица чија права престају предајом ствари, они се уз сходну примену одредаба о првенству намирења у вези са продајом непокретности из продајне цене намирују оним редом којим су стекли заложно или друго право које продајом

престаје, ако законом за одређена потраживања није друкчије прописано. Извршни повериоци истог реда који се из продајне цене не могу потпуно намирити, намирују се сразмерно износима својих потраживања.

При доношењу решења о намирењу, суд ће узети у обзир само она потраживања за која је решење о извршењу постало правоснажно до дана доношења решења о намирењу.

Вишак продајне цене који остане при намирењу предаће се извршном дужнику ако за то нема сметњи.

Намирење досуђењем ствари извршном повериоцу

Члан 90.

Ако се ствар није могла продати на другом рочишту за јавно надметање или непосредном погодбом у року који је одредио суд, на предлог извршног повериоца, суд ће досудити ствар извршном повериоцу.

У случају из става 1. овог члана, сматра се да је извршни поверилац намирен у висини која одговара једној половини процењене вредности ствари.

Примена одредаба о извршењу на непокретностима

Члан 91.

Одредбе овог закона о извршењу на непокретностима које се односе на питање ко не може бити купац, оспоравање потраживања, упућивање на парницу и решење о намирењу, сходно се примењују и у погледу извршења на покретним стварима ради намирења новчаног потраживања, ако одредбама ове главе није другачије одређено.

5. Продужени поступак извршења ради наплате новчаног потраживања

Услови за покретање поступка

Члан 92.

Извршни поверилац, који у извршном поступку није потпуно намирен може да поднесе захтев том суду за добијање изјаве о имовини извршног дужника, чиме стиче право да захтева спровођење извршења на имовини извршног дужника која му до тада није била позната.

Поступак

Члан 93.

Суд ће донети решење којим ће наложити извршном дужнику да у року од десет дана достави суду изјаву о имовини.

Ако извршни дужник не поступи по налогу суда у остављеном року, суд ће донети решење о одређивању рочишта на које ће позвати извршног дужника да на записник суда да изјаву о имовини.

Суд ће донети решење о принудном довођењу извршног дужника, ако не поступи по налогу суда или не приступи на заказано рочиште.

Након пријема односно узимања на записник изјаве о имовини суд један примерак изјаве о имовини доставља извршном повериоцу.

Последице давања непотпуних или нетачних података

Члан 94.

Ако извршни дужник да непотпуне или нетачне податке у изјави о имовини, сматраће се да је таквим лажним приказивањем односно прикривањем довео у заблуду извршног повериоца и на тај начин онемогућио извршног повериоца да наплати своје потраживање на имовини коју је лажно приказао, односно прикрио.

Свако заинтересовано лице које утврди да је изјава о имовини непотпuna или нетачна, може да покрене кривични поступак против извршног дужника.

Упис у књигу извршних дужника

Члан 95.

Суд је дужан да води књигу извршних дужника која садржи евиденцију извршних дужника са њиховим изјавама о имовини.

Суд је дужан да у року од три дана од пријема изјаве о имовини, односно узимања изјаве о имовини на записник, изврши упис извршног дужника у књигу извршних дужника.

На захтев извршног дужника суд ће извршити брисање уписа, након истека рока од три године од дана уписа.

Суд може извршити брисање и пре рока из става 3. овог члана, ако поверилац на чији захтев је извршен упис у књигу извршних дужника, достави изјаву суду да је његово потраживање намирено.

Последице уписа у књигу извршних дужника

Члан 96.

Свако заинтересовано лице може захтевати од суда да му се одобри увид у књигу извршних дужника или да му се достави обавештење о упису одређеног лица у књигу извршних дужника.

На захтев лица које докаже свој правни интерес, суд је дужан да одобри увид у књигу извршних дужника или да достави обавештење о упису извршних дужника у року од три дана од дана поднетог захтева.

Извршни поверилац на основу чијег захтева је извршни дужник дао изјаву о имовини, евидентијом у књизи извршних дужника не стиче право првенства у наплати свог потраживања из имовине наведене у изјави о имовини у односу на друге повериоце према истом извршном дужнику.

Приговор

Члан 97.

Против решења о упису у књигу извршних дужника, извршни дужник може изјавити приговор у року од три дана од дана достављања решења.

О приговору одлучује веће истог суда у саставу од троје судија у року од три дана од дана пријема приговора.

Приговор задржава упис извршног дужника у књигу извршних дужника.

Глава друга

ИЗВРШЕЊЕ НА НЕПОКРЕТНОСТИ

1. Основна правила

Месна надлежност

Члан 98.

За одлучивање о предлогу за извршење на непокретности и за спровођење тог извршења месно је надлежан суд на чијем подручју се налази непокретност.

Извршне радње

Члан 99.

Извршење на непокретности спроводи се забележбом решења о извршењу у јавну књигу, утврђењем вредности непокретности, продајом непокретности и намирењем извршних поверилаца из износа добијеног продајом.

Доказ о својини извршног дужника

Члан 100.

Уз предлог за извршење на непокретности потребно је да извршни поверилац поднесе извод из јавне књиге, као доказ о томе да је непокретност уписана као својина извршног дужника.

Ако је право на непокретности из става 1. овог члана уписано у јавној књизи на друго лице а не на извршног дужника, извршни поверилац је дужан да поднесе исправу која је подобна за упис права својине извршног дужника.

У случају из става 2. овог члана упис ће извршити по службеној дужности суд коме је поднесен предлог за извршење, односно по његовом захтеву орган који води јавну књигу за ту непокретност.

Непокретност у сусвојини извршног дужника

Члан 101.

Суд ће одредити извршење на непокретности на којој је извршни дужник сувласник, ако постоји сагласност других сувласника.

Уз сагласност свих сувласника суд ће одредити извршење продајом целе сувласничке непокретности трећем лицу или неком од сувласника.

Из цене остварене продајом остали сувласници ће се намирити пре намирења извршног повериоца и пре накнаде трошка извршног поступка.

Тиме се не дијра у право прече куповине сувласника.

Упис решења о извршењу (забележба извршења)

Члан 102.

У јавној књизи извршиће се забележба решења о извршењу, односно други одговарајући упис предвиђен прописима о упису права на непокретностима у јавне књиге.

Тим уписом извршни поверилац стиче право да своје потраживање намири из непокретности и у случају да треће лице касније стекне на истој непокретности право својине.

Извршни поверилац који је предложио извршење, а није раније стекао заложно право, стиче уписом решења о извршењу право да се из непокретности намири пре лица које је доцније стекло на тој непокретности заложно право или право на намирење.

Приступање извршењу

Члан 103.

После уписа решења о извршењу не може се за намирење другог потраживања истог или другог извршног повериоца спровести посебан поступак извршења на истој непокретности.

Извршни поверилац за чије је потраживање касније одређено извршење на истој непокретности ступа у већ покренут извршни поступак.

Покренутом извршном поступку може се приступити до правоснажности решења о досуђењу непокретности купцу у случају продаје путем непосредне погодбе, односно до правоснажности решења о предаји непокретности у случају продаје јавним надметањем.

О приступању поступку суд ће обавестити извршног повериоца у чију је корист раније извршен упис решења о извршењу.

Извршење на другој непокретности

Члан 104.

Суд може на предлог извршног дужника одредити да се извршење спроведе на другој непокретности, а не на оној на којој је извршни поверилац предложио извршење или на другом средству извршења, ако постоји знатна несразмера између вредности непокретности и износа потраживања, а друга непокретност или средство извршења су довољни за остварење потраживања.

Предлог из става 1. овог члана извршни дужник може ставити најкасније у року од 15 дана од дана уписа решења о извршењу у јавну књигу.

Ако је одређено друго средство извршења, упис решења о извршењу на непокретности остаје на снази све до намирења потраживања извршног повериоца.

Намирење заложног извршног повериоца

Члан 105.

У поступку извршења на непокретности намирује се и заложни извршни поверилац који није предложио извршење.

Престанак заложног права

Члан 106.

Заложно право уписано на непокретности гаси се даном правоснажности решења о предаји непокретности и ако заложни повериоци нису потпуно намирени.

Купац непокретности и заложни извршни поверилац могу се споразумети да заложно право остане на непокретности после правоснажности решења о предаји непокретности, а да купац преузме дуг извршног дужника према заложном извршном повериоцу, у износу који би му припао у извршном поступку. У том случају куповна цена се смањује за износ преузетог дуга.

Службености и стварни терети

Члан 107.

Стварне службености на непокретности не гасе се продајом непокретности.

Продајом непокретности, не гасе се ни личне службености ни стварни терети који су у јавној књизи уписани пре права заложних извршних поверилаца и права на намирење извршних поверилаца на чији је предлог

одређено извршење. Личне службености се могу угасити и на захтев извршног повериоца, уз одговарајућу накнаду.

Остале личне службености и стварни терети гасе се продајом непокретности.

Закуп непокретности

Члан 108.

Продајом пословне зграде или пословне просторије не престаје закуп те зграде односно пословне просторије, ако је пре доношења решења о извршењу непокретност предата у државину закупцу.

Купац ступа у права и обавезе закуподавца.

Закуп станове на неодређено време по основу Закона о становању

Члан 109.

Закуп стана на неодређено време стеченог пре стицања заложног права или права ради чијег се остварења извршење тражи, не престаје продајом непокретности. Купац ступа на место закуподавца од тренутка стицања својине на непокретности.

Разгледање непокретности

Члан 110.

Суд ће лицу заинтересованом за куповину непокретности дати дозволу да у прикладно време разгледа непокретност.

Изузимање од извршења поједињих непокрености

Члан 111.

Не може бити предмет извршења пољопривредно земљиште земљорадника у површини до 10 ари.

Одредбе из става 1. овог члана не односе се на извршење ради остварења новчаних потраживања обезбеђених уговорним заложним правом на непокретностима (хипотеком).

Начин утврђивања вредности

Члан 112.

Суд ће приступити утврђивању вредности непокретности по правоснажности решења о извршењу, а на захтев извршног повериоца по доношењу решења о извршењу.

Вредност непокретности утврђује се у висини тржишне цене на дан процене, а на основу налаза и мишљења вештака, других чињеница или на други погодан начин.

Смањење и промена процењене вредности

Члан 113.

Приликом утврђивања вредности непокретности, водиће се рачуна и о томе колико непокретност мање вреди због тога што на непокретности остају одређена права и после продаје.

Суд ће, на предлог странке, који мора бити поднесен најдоцније осам дана пре рочишта за продају, на рочишту за продају закључком поново утврдити вредност непокретности, ако странка учини вероватним да се та вредност знатно изменила од дана претходног утврђивања вредности до дана продаје.

Решење о утврђивању вредности

Члан 114.

Вредност непокретности утврђује суд решењем.

Против решења из става 1. овог члана може се изјавити жалба.

Обустава извршења због недостатка покрића

Члан 115.

Свако лице које има право да се нахири из продајне цене непокретности, ако по реду првенства долази испред извршног повериоца који је предложио извршење, може предложити да се извршење обустави ако утврђена вредност непокретности не покрива износ његовог потраживања.

Предлог за обуставу извршења може се поднети у року од осам дана од дана достављања закључка о продаји.

2. Продаја непокретности

Закључак о продаји

Члан 116.

По правоснажности решења о извршењу и решења о утврђивању вредности непокретности, суд доноси закључак о продаји непокретности којим се одређују начин и услови продаји, као и време и место продаје, временски период у току дана у коме ће се омогућити разгледање непокретности, ако се продаја врши путем јавног надметања.

Закључак о продаји објављује се на огласној табли суда и на други уобичајени начин.

Странка може о свом трошку да објави закључак о продаји у средствима јавног информисања односно да о закључку обавести лица која се баве посредовањем у продаји непокретности.

Од објављивања закључка о продаји на огласној табли суда до дана продаје мора протећи најмање 30 дана.

Закључак о продаји доставља се странкама, заложним повериоцима, учесницима у поступку и лицима која имају уписано законско право прече куповине и надлежном органу пореске управе.

Право прече куповине

Члан 117.

Лице које има законско право прече куповине непокретности која је предмет извршења продајом има првенство пред најповољнијим понудиоцем, ако одмах по закључењу надметања изјави да непокретност купује под истим условима.

Лице које има уговорно право прече куповине оствариће га под условима из става 1. овог члана, ако није постојало законско право, или га титулар тог права није користио.

Право прече куповине извршног повериоца

Члан 118.

Ако на непокретностима није постојало ни законско ни уговорно право прече куповине, односно ако имаоци ово право нису користили, право прече куповине има извршни поверилац.

Извршни поверилац стиче право прече куповине непокретности забележбом решења о извршењу на непокретности.

Ако лица која су стекла право прече куповине непокретности пре извршног повериоца изјаве на записник пред судом да се неће користити тим правом, извршни поверилац има предност пред најповољнијим понуђачем ако одмах по закључењу продаје изјави да непокретност купује под истим условима.

Изјашњавање носиоца права прече куповине

Члан 119.

Ако се непокретност продаје непосредном погодбом, суд ће позвати носиоца законског права прече куповине, носиоца уговорног права прече куповине које је уписано у јавне књиге и извршног повериоца да се у записнику код суда изјасни да ли то право хоће да користи.

Начин продаје

Члан 120.

Продаја непокретности врши се путем усменог јавног надметања.

Рочиште за продају непокретности одржава се у судској згради, ако суд није другачије одредио.

Рочиште за продају одржава се пред судијом појединцем.

Странке и заложни повериоци могу се у свако доба споразумети да се продаја непокретности изврши у одређеном року непосредном погодбом.

Уговор о продаји непосредном погодбом закључује се у писменом облику и овај уговор производи дејство од дана правоснажности решења о досуђењу.

Услови продаје

Члан 121.

Услови продаје, поред осталих података, садрже:

- 1) ближи опис непокретности са припадцима;
- 2) назначење права трећих лица која не престају продајом;
- 3) назначење службености и стварних терета које купац преузима;
- 4) процењену вредност непокретности утврђену решењем суда;
- 5) рок у коме је купац дужан да положи цену, који не може бити дужи од 30 дана од дана продаје;
- 6) начин продаје, износ јемства, рок у коме мора бити јемство дато, код кога и како мора бити дато.

На предлог извршног повериоца или извршног дужника, датум, место и услови продаје објавиће се у средствима јавног информисања, о трошку предлагача.

Полагање јемства

Члан 122.

У јавном надметању могу учествовати само лица која су претходно положила јемство.

Јемство износи једну десетину утврђене вредности непокретности.

Полагања јемства ослобођени су извршни поверилац по чијем је предлогу одређено извршење и заложни извршни поверилац, ако њихова потраживања достижу износ јемства и ако би се, с обзиром на њихов ред првенства и утврђену вредност непокретности, тај износ могао намирити из куповне цене.

Код продаје непосредном погодбом купац полаже јемство лицу са којим је закључио уговор и то непосредно пред закључење уговора.

Понудиоцима чија понуда није прихваћена вратиће се јемство одмах по закључењу јавног надметања.

Један понудилац

Члан 123.

Рочиште за продају непокретности одржаће се и кад присуствује само један понудилац.

Рочиште за продају непокретности се неће одржати ако је извршни поверилац једини понудилац.

Суд може на предлог странака или заложног извршног повериоца, одредити, према околностима случаја, да се рочиште за продају одложи, ако је присутан само један понудилац.

Ко не може бити купац

Члан 124.

Купац не може бити, ни на основу надметања, нити на основу непосредне погодбе, извршни дужник, судија или судски извршитељ, као и лица која су учествовала у процени.

Продајна цена

Члан 125.

На првом рочишту за продају непокретност се не може продати испод процењене вредности.

Ако се непокретност није могла продати на првом рочишту, суд ће заказати друго рочиште на коме се непокретност може продати испод процењене вредности, али не испод две трећине те вредности. Од првог до другог рочишта мора протећи најмање 30 дана.

Странке и заложни извршни повериоци могу се споразумети, изјавом датом на записнику код суда пред којим извршни поступак тече, да се непокретност може продати путем надметања и за низу цену од утврђене вредности односно низу од две трећине те вредности.

Одредбе ст. 2. и 3. овог члана сходно се примењују и за случај да се непокретност није могла продати непосредном погодбом за утврђену вредност, нити на неком доцнијем рочишту за продају.

Рочиште за продају и досуђење непокретности

Члан 126.

На рочишту за продају суд објављује да се приступа надметању пошто утврди да су испуњени услови за одржавање рочишта.

Надметање почиње објављивањем почетне цене. Ако најмање један учесник прихвati објављену цену објављује се следећа која је виша, и то највише за пет процената од претходне. Овај поступак се понавља све док последња понуђена цена остане неприхваћена.

Надметање се закључује по истеку десет минута непосредно после стављања најповољније понуде.

По закљученом надметању, суд утврђује који је понудилац понудио највећу цену и објављује да се том понудиоцу досуђује непокретност.

О досуђењу непокретности продате јавним надметањем суд доноси посебно решење које се објављује на огласној табли суда и доставља свим лицима којима се доставља закључак о продаји, као и свим учесницима у надметању.

Решење о досуђењу не може се побијати посебном жалбом већ се разлози за жалбу на то решење могу износити у жалби на решење о продаји непокретности.

О рочишту за продају води се записник.

Досуђење у случају продаје непосредном погодбом

Члан 127.

Суд ће донети решење о досуђењу непокретности продате непосредном погодбом, пошто утврди да су испуњени услови за пуноважност продаје.

Решење о досуђењу објављује се на огласној табли суда и доставља свим лицима којима се доставља закључак о продаји, као и купцу.

Полагање цене

Члан 128.

Купац је дужан да положи цену у року одређеном закључком о продаји.

Ако је купац извршни поверилац чије потраживање не достиже износ постигнуте цене на јавном надметању и ако би се, с обзиром на његов ред првенства, могao намирити из цене, дужан је да на име цене положи само разлику између потраживања и постигнуте цене.

Ако понуђач са највећом понудом не положи продајну цену у предвиђеном року, суд ће прогласити продају том понуђачу без правног дејства и новим решењем досудити да је непокретност продата другом по

реду понуђачу. Ако ни тај понуђач не положи цену коју је понудио у одређеном року, суд примењује ова правила и на трећег понуђача.

У случају да сва три понуђача са највишом понудом не положе понуђену односно продајну цену у року, суд ће решењем продају огласити неважећом и одредити нову, која ће се одржати најкасније у року од 45 дана од дана правоснажности решења којим је продаја оглашена неважећом.

Из положеног јемства тих понуђача измириће се трошкови нове продаје и надокнадити евентуална разлика између цене постигнуте на ранијој и новој продаји.

Предаја непокретности купцу

Члан 129.

Након полагања цене у случају продаје непокретности јавним надметањем, односно по полагању цене и правоснажности решења о досуђењу у случају продаје непосредном погодбом, суд ће донети решење да се непокретност преда купцу и да се, по правоснажности тог решења, у јавну књигу упише у његову корист право својине.

Решење о предаји непокретности доставља се свим лицима којима се доставља и закључак о продаји.

Против решења о предаји непокретности дозвољена је посебна жалба.

Губитак права на државину непокретности

Члан 130.

Предајом непокретности извршни дужник губи право поседа непокретности и дужан је да непокретност преда купцу одмах након достављања решења о предаји непокретности, ако законом или споразумом с купцем није другачије одређено.

Исељење извршног дужника

Члан 131.

Након што донесе решење о предаји непокретности, суд ће на захтев купца, наложити извршном дужнику закључком да непокретност испразни и преда купцу.

Извршење из става 1. овог члана спроводи се по правилима овог закона о извршењу ради испражњења и предаје непокретности.

Купац стиче положај извршног повериоца подношењем предлога за извршење ради испражњења и предаје непокретности.

Исељење других лица

Члан 132.

По доношењу решења о предаји непокретности, суд ће на предлог купца закључком наложити испражњење и предају непокретности другим лицима која се у непокретности налазе.

Суд ће приступити спровођењу извршења овог закључка одмах по његовом доношењу. Извршење се спроводи по правилима овог закона о извршењу ради испражњења и предаје непокретности.

Заштита права купца

Члан 133.

Укидање или преиначење решења о извршењу после правоснажности решења о предаји непокретности купцу нема утицаја на његово право стечено по решењу о предаји непокретности.

Намирење досуђењем непокретности извршном повериоцу

Члан 134.

Ако се непокретност није могла продати на другом рочишту за јавно надметање или непосредном погодбом у року који је одредио суд, на предлог извршног повериоца суд ће решењем досудити непокретност извршном повериоцу.

У случају из става 1. овог члана сматра се да је извршни поверилац намирен у висини која одговара двема трећинама процењене вредности непокретности.

Обустава извршења

Члан 135.

Ако се непокретност није могла продати на другом рочишту, нити се извршни поверилац користио правом из члана 118. овог закона, суд ће наредна рочишта одредити само на предлог извршног повериоца.

Предлог за одређивање новог рочишта за продају извршни поверилац не може поднети пре истека рока од три месеца од дана одржавања претходног рочишта, нити по истеку једне године од тог дана.

Суд ће обуставити извршење ако извршни поверилац не стави предлог у року одређеном у ставу 2. овог члана.

Ако се непокретност није могла продати путем непосредне погодбе у року одређеном споразумом странака и заложних извршних поверилаца а извршни поверилац не предложи јавну продају у року из става 2. овог члана, суд ће обуставити извршење.

3. Предаја непокретности извршном повериоцу на коришћење

Услови за предају

Члан 136.

Кад су се стекли услови за обуставу извршења, суд може на предлог извршног повериоца, који он може да стави у року од 30 дана, донети решење да се њему преда непокретност на коришћење уз накнаду.

Решење о предаји непокретности извршном повериоцу на коришћење извршни дужник може побијати жалбом.

Накнада и време трајања

Члан 137.

Суд ће решењем којим предаје непокретност извршном повериоцу на коришћење одредити рок на који се непокретност предаје и висину месечне накнаде која се може остварити за коришћење непокретности а по прибављеном мишљењу стручног лица.

Рок на који се непокретност предаје извршном повериоцу на коришћење суд одређује имајући у виду висину новчаног потраживања извршног повериоца као и висину утврђене накнаде за коришћење.

Накнада за коришћење непокретности урачунава се извршном дужнику као отплата потраживања извршном повериоцу.

Након истека рока из става 2. овог члана извршни поверилац је обавезан да непокретност преда извршном дужнику.

На предају и враћање непокретности сходно се примењују одредбе чл. 130–132. овог закона.

4. Намирење извршних поверилаца

Кад се приступа намирењу

Члан 138.

Суд приступа намирењу по правоснажности решења о предаји непокретности купцу.

Лица која се намирују и сразмера намирења

Члан 139.

Из продајне цене намирују се извршни поверилац по чијем је предлогу одређено извршење, заложни повериоци и кад нису пријавили своја потраживања и лица која имају право на накнаду за личне службености.

Вишак продајне цене који преостане након намирења лица из става 1. овога члана предаће се извршном дужнику, ако за то нема сметњи.

Ако продајна цена није доволјна за потпуно намирење, више потраживања која имају исти ред намирују се сразмерно висини тих потраживања.

Првенствено намирење

Члан 140.

Из износа добијеног продајом намирују се првенствено, и то следећим редом:

- 1) трошкови извршног поступка;
- 2) потраживања по основу законског издржавања, ако се доказују извршном исправом и ако су пријављена најдоцније на рочишту за продају.

Ред намирења осталих потраживања

Члан 141.

По намирењу потраживања из члана 140. овог закона, намирују се:

- 1) пореске и друге дажбине које оптерећују непокретност у последњој години;
- 2) потраживања по основу накнаде штете настале услед оштећења здравља или умањења односно губитка радне способности и због изгубљеног издржавања услед смрти даваоца издржавања, потраживања по основу радног односа запосленог код предузетника односно другог физичког лица које обавља делатност и потраживања доприноса за социјално осигурање која су доспела, без обзира на то да ли су обезбеђена заложним правом на продатој непокретности;
- 3) потраживања обезбеђена заложним правом;
- 4) потраживања накнаде за личне службености и стварне терете који се продајом гасе, ако су настали пре покретања извршног поступка;
- 5) потраживања извршних поверилаца по чијем је предлогу одређено извршење.

Заложни повериоци, намирују се по реду стицања заложног права, а повериоци накнаде за личне службености и стварне терете по реду уписа у јавну књигу.

Трошкови и камате за последње три године до доношења решења о предаји непокретности купцу, одређени извршном исправом, намирују се по истом реду као и главна потраживања.

Потраживања из става 1. тач. 1), 2), 3) и 5) овог члана се намирују ако су пријављена најдоцније на рочиште за продају непокретности и ако се као доказ приложи извршна исправа.

Висина накнаде за личне службености и стварне терете

Члан 142.

Ако се о висини накнаде за личне службености или стварне терете, који се продајом гасе, не постигне споразум између носилаца тих права и извршних поверилаца који по реду за намирење долазе после њих, висину накнаде одређује суд, при чему узима у обзир нарочито време за које би службеност, односно терет још трајао, њихову вредност и године живота носилаца тих права.

Купац и носилац права личне службености или стварног терета могу се споразумети да купац преузме службеност, односно стварни терет, а да се износ накнаде утврђен по ставу 1. овог члана одбије од куповне цене.

Оспоравање потраживања

Члан 143.

Извршни поверилац или друго лице које се намирује из продајне цене може, ако је то од утицаја на његово намирење, другом оспорити постојање потраживања, изузев потраживања утврђеног извршном исправом, његову висину и ред по ком има право да се намири.

Оспоравање се може учинити најдоцније на рочишту за деобу.

Упућивање на парницу

Члан 144.

Суд ће лице које је оспорило потраживање упутити да у одређеном року, који не може бити дужи од 15 дана, покрене парницу, ако одлука зависи од спорних чињеница, осим ако своје оспоравање не доказује правоснажном пресудом, јавном или по закону овереном приватном исправом. Ако лице које оспорава потраживање то оспоравање доказује правоснажном пресудом, јавном или по закону овереном приватном исправом, суд ће о оспоравању одлучити у извршном поступку.

Ако лице које оспорава потраживање учини вероватним постојање разлога за оспоравање, суд ће закључком упутити на парницу лице чије је потраживање оспорено, а доношење решења о намирењу лица чије је потраживање оспорено одложити до окончања парнице. Изузетно, суд може доношење решења о намирењу и намирење тог лица условити давањем обезбеђења.

Износ који се односи на оспорено потраживање положиће се у судски депозит.

Ако лице које је упућено на парницу у року који му је за то одређен не докаже да је парницу покренуло, сматра се да потраживање није оспорено.

Пресуда донесена у парници о оспореном потраживању делује против извршног дужника и свих извршних поверилаца.

Одредбом из става 4. овог члана не дира се у права лица које је упућено на парницу да и након завршетка извршног поступка покрене парницу против лица чије је потраживање оспорило, односно против лица које му је потраживање оспорило.

На предлог лица чије је потраживање оспорено, суд може одлагање доношења решења о намирењу и намирење потраживања тог лица условити давањем обезбеђења за штету коју би то лице могло претрпети због одлагања намирења. Ако лице које је оспорило потраживање не да одговарајуће обезбеђење у року који му је одређен, сматраће се да потраживање није оспорено. Лице чије је потраживање било оспорено има право на накнаду штете коју је претрпело због неоснованог оспоравања потраживања, ако је оно било учињено једино ради тога да му се штети или му смета у извршавању и остварењу његових права.

5. Посебна правила за намирење појединих потраживања

Недоспело потраживање

Члан 145.

Потраживање заложног извршног повериоца које није доспело до дана доношења решења о намирењу, а за које није уговорена камата, исплатиће се по одбитку износа који одговара законској камати, од дана доношења решења о намирењу до дана доспелости тог потраживања.

Недоспело потраживање за које је уговорена камата, исплатиће се заједно са износом уговорене камате, обрачунате само до дана доношења решења о намирењу.

Недоспело потраживање повремених примања

Члан 146.

Потраживање повремених примања по основу накнаде штете настале услед оштећења здравља или умањења, односно губитка радне способности и због изгубљеног издржавања услед смрти даваоца издржавања, која су обезбеђена залогом, а доспевају после дана доношења решења о намирењу, намирују се на изричит захтев извршног повериоца.

Потраживања из става 1. овог члана обрачунавају се сходно начину на који се обрачунава накнада за личну службеност или стварни терет.

Потраживање под условом

Члан 147.

Износ потраживања које је обезбеђено заложним правом, а зависи од услова, издвојиће се и положити у судски депозит и исплатити кад одложни услов наступи или кад буде извесно да раскидни услов неће наступити.

Ако одложни услов не наступи или раскидни услов наступи, издвојени износ служи за намирење извршних поверилаца чија потраживања нису потпуно или нису уопште намирена, а ако таквих извршних поверилаца нема, или цео износ није исцрпљен њиховим намирењем, тај износ односно остатак, предаће се извршном дужнику.

Предбележба заложног права и забележба покретања спора

Члан 148.

Ако је у јавној књизи уписана предбележба заложног права, а лице у чију је корист предбележба уписана докаже да је у току поступак за њено оправдање, односно да још није протекао рок за покретање тог поступка, потраживање на које се предбележба односи намирује се на начин на који се намирују потраживања под одложним условом.

Потраживање за које је у јавној књизи извршен упис о покретању спора ради брисања заложног права или забележба покретања спора намирује се на начин на који се намирује потраживање под раскидним условом.

6. Рочиште за деобу, решење о намирењу и брисање права и терета

Рочиште за деобу

Члан 149.

По правоснажности решења о предаји непокретности купцу, суд одређује рочиште за деобу износа добијеног продајом.

На рочиште се, поред странака, позивају и лица која према стању у списима и према подацима из јавне књиге полажу право да се намире из износа добијеног продајом. У позиву ће се та лица упозорити да ће се потраживање извршног повериоца који не дође на рочиште узети према стању које произилази из јавне књиге и списка, као и да, најдоцније на рочишту за деобу, могу другом оспорити постојање потраживања, његову висину и ред по коме има право да се намири.

На рочишту се расправља о намирењу извршних поверилаца и других лица које постављају захтев за намирење.

Решење о намирењу

Члан 150.

О намирењу извршних поверилаца и других лица која положу право на намирење, суд одлучује решењем после одржаног рочишта, узимајући у обзир стање које произилази из списка, јавне књиге, као и стање утврђено на рочишту.

Приликом доношења решења из става 1. овог члана узеће се у обзир само она потраживања по којима је решење о извршењу постало правоснажно, најдоцније на дан рочишта за деобу.

Ако има потраживања по којима решење о извршењу није правоснажно, на дан рочишта за деобу, та потраживања намириће се по правоснажности решења о извршењу, из преосталог износа продајне цене, ако га има, а остатак ће се вратити извршном дужнику.

Против решења о намирењу може се изјавити жалба.

Брисање права и терета

Члан 151.

По правоснажности решења о намирењу, суд ће решењем одредити да се у јавној књизи бришу уписана права и терети, осим оних који остају на непокретности и после предаје непокретности купцу или које је купац преузео.

7. Посебна правила за извршење на непокретностима које нису уписане у јавну књигу

Извршење на непокретностима на подручјима где не постоје јавне књиге

Члан 152.

На подручју за које није израђен катастар непокретности нити су установљене земљишне књиге, односно не постоји законом прописан регистар права на непокретностима, сходно ће се примењивати правна правила која важе за исправе које се подносе уз предлог за извршење као доказ о праву својине на непокретности која је предмет извршења и правна правила о другом начину уписа решења о извршењу на непокретности.

Ако није могуће прибавити доказ о праву својине сагласно правним правилима која на том подручју важе, уместо доказа о својини, извршни поверилац је дужан да у предлогу за извршење назначи место на коме се непокретност налази, њен назив, границе и површину.

У случају из става 2. овог члана суд ће извршити попис непокретности за коју је предложено извршење и на рочиште за попис позвати извршног повериоца, извршног дужника и лица са чијим се непокретностима граничи та непокретност.

Записник о попису има значај уписа извршења и објављује се на огласној табли суда.

Извршење на непокретности која није уписана у јавну књигу

Члан 153.

Ако на подручју на коме су установљене јавне књиге, непокретност није уписана, извршни поверилац уз предлог за извршење мора поднети исправе на основу којих се може извршити упис.

По пријему предлога за извршење и исправа на основу којих се може извршити упис, суд ће без одлагања исправе доставити суду, органу или организацији која води регистар ради уписа, и застати са поступком док поступак уписа не буде окончан.

Ако извршни поверилац у предлогу за извршење као предмет извршења предложи зграду или део зграде који нису уписаны у јавну књигу, уз изјаву да се упис не може извршити у смислу ст. 1. и 2. овог члана, суд ће решењем дозволити извршење на непокретности у ванкњижној својини извршног дужника, ако извршни поверилац достави или означи, као доказ о ванкњижној својини, грађевинску дозволу која гласи на име извршног дужника или, ако грађевинска дозвола не гласи на име извршног дужника, исправе о правним пословима које воде стицању својине извршног дужника.

На предлог извршног повериоца суд ће обавезати извршног дужника или треће лице да доставе исправе из става 3. овог члана, под претњом новчане казне из члана 45. овог закона.

На предлог извршног повериоца суд ће обавезати надлежни орган да достави исправе из става 3. овог члана.

Када суд дозволи извршење на непокретности која се не може уписати у јавну књигу, у складу са ставом 3. овог члана, у условима за јавну продају биће посебно назначено да се ради о ванкњижној својини, а уместо забележбе биће извршен попис на начин предвиђен чланом 152. ст. 3. и 4. овог закона.

Глава трећа

ИЗВРШЕЊЕ НА ПОТРАЖИВАЊУ ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА

1. Основна правила

Месна надлежност

Члан 154.

За одлучивање о предлогу за извршење на новчаном потраживању извршног дужника и за спровођење тог извршења, ако се не може установити надлежност применом члана 3. став 2. овог закона, месно је надлежан суд на чијем се подручју налази боравиште извршног дужника, а ако извршни дужник нема боравиште у Републици Србији, месно је надлежан

суд на чијем се подручју налази пребивалиште дужниковог дужника, а ако овај нема пребивалиште у Републици Србији, надлежан је суд на чијем се подручју налази боравиште дужниковог дужника.

За одлучивање о предлогу за извршење на потраживању извршног дужника на предају ствари и за спровођење тог извршења месно је надлежан суд где се ствари налазе.

Одредбе става 1. овог члана које се односе на пребивалиште и боравиште, сходно се примењују и на седиште правног лица.

Изузимање од извршења

Члан 155.

Изузеци су од извршења:

- 1) примање по основу законског издржавања, накнаде штете настале услед оштећења здравља или умањења, односно губитка радне способности и због изгубљеног издржавања услед смрти даваоца издржавања;
- 2) примање по основу накнаде због телесног оштећења по прописима о инвалидском осигурању;
- 3) примање по основу социјалне помоћи;
- 4) примање по основу привремене незапослености;
- 5) примање по основу додатка на децу;
- 6) примање по основу стипендије и помоћи ученицима и студентима;
- 7) примање војника и питомца војних школа;
- 8) накнада за рад осуђеном у казнено–поправном заводу, осим за потраживања по основу законског издржавања, као и за потраживање накнаде штете проузроковане кривичним делом осуђеног;
- 9) друга потраживања чији је пренос забрањен законом.

Ограниччење извршења

Члан 156.

Извршење на заради и пензији, као и на накнади зараде може се спровести до износа од две трећине зараде, пензије или накнаде зараде.

Ако се извршење спроводи на минималној заради, предмет извршења може бити само до једне половине исте.

Одредба става 1. овог члана примењује се и на плату официра, подофицира, војног службеника, као и на примања лица у резервном саставу за време војне службе.

Извршење на примању ратних и мирнодопских војних инвалида по основу инвалиднине, ортопедског додатка и инвалидског додатка може се спровести само за потраживања по основу законског издржавања, накнаде штете настале услед оштећења здравља или умањења, односно губитка радне

способности и због изгубљеног издржавања услед смрти даваоца издржавања, и то до износа од једне половине тог примања.

Извршење на примању по основу накнаде штете у виду новчане ренте која се досуђује на основу правила облигационог права, уговора о доживотном издржавању, као и на примању по основу уговора о осигурању живота, може се спровести само на делу који прелази износ највише сталне социјалне помоћи која се исплаћује на подручју на коме извршни дужник има пребивалиште.

Ограничавање извршења код потраживања на предају ствари

Члан 157.

Ако потраживање извршног дужника гласи на предају ствари, извршење је могуће у мери у којој би се могло спровести да је ствар у својини извршног дужника и да се примењују правила о извршењу ради намирења новчаног потраживања на покретним стварима.

Извршне радње

Члан 158.

Извршење на потраживању спроводи се запленом потраживања и преносом потраживања ради наплате односно преносом уместо исплате, ако овим законом није друкчије одређено.

Предлогом за извршење може се захтевати да се одреди само пленидба потраживања, али у том случају, извршни поверилац је дужан да у року од 30 дана од дана кад му је достављено решење о заплени, односно од дана кад му је достављено обавештење о изјашњењу дужника извршног дужника, поднесе предлог за намирење или за пренос потраживања.

Ако извршни поверилац у року такав предлог не поднесе, извршење ће се обуставити.

2. Пленидба потраживања

Забрана испуњења и располагања

Члан 159.

Решењем о извршењу на дужниковом потраживању суд забранује дужнику извршног дужника да потраживање измири дужнику, а извршном дужнику да потраживање наплати или њиме располаже у корист трећих лица или свога дужника (пленидба потраживања).

Новчана казна

Члан 160.

За непоштовање забране из члана 159. овог закона суд изриче новчану казну из члана 45. овог закона.

Заложно право

Члан 161.

Извршни поверилац стиче заложно право на потраживању достављањем решења о заплени потраживања извршном дужнику.

Заложно право на потраживању односи се и на камату коју заплењено потраживање даје.

Споредна права

Члан 162.

Ако је заплењено потраживање обезбеђено залогом или хипотеком, извршни поверилац запленом стиче положај подзаложног односно надхипотекарног извршног повериоца.

Пленидба односно стицање заложног права на потраживању које је обезбеђено ручном залогом или хипотеком уписује се у одговарајући регистар, у коме су залога односно хипотека уписани.

Извршни дужник ће предмет ручне залоге предати извршном повериоцу, ако се са тим сагласи залогодавац.

У случају из става 3. овог члана, ако извршни дужник одбије да преда предмет залоге извршном повериоцу, пренос државине ће се остварити на начин на који се извршава обавеза на предају покретних ствари, по овом закону.

Јемац заплењеног потраживања остаје гарант заплењеног потраживања обезбеђеног јемством.

Дужност извршног повериоца

Члан 163.

Извршни поверилац у чију је корист заплењено потраживање дужан је да врши све правне и фактичке радње потребне за очување потраживања и споредних права.

За савесно вршење ових радњи извршни поверилац одговара дужнику.

Пленидба у корист више извршних поверилаца

Члан 164.

Ако више извршних поверилаца затражи извршење на истом дужниковом потраживању, ред првенства заложних права одређује се према дану пријема предлога за извршење у суду.

Ако више предлога стигне суду истога дана, заложна права имају исти ред првенства, а повериоци се, ако се из потраживања не могу намирити у целини, намирују сразмерно.

Изјашњавање дужника извршног дужника

Члан 165.

Суд ће, на предлог извршног повериоца, затражити од дужника извршног дужника да се у року који суд одреди, изјасни о томе да ли и у ком обиму признаје заплењено потраживање и да ли је вољан да га измири, као и да ли је његова обавеза да измири то потраживање условљена испуњењем неке друге обавезе.

Предлог за изјашњење дужника извршног дужника извршни поверилац може спојити са предлогом за извршење или га дати посебним поднеском после тог предлога, а најдоцније до почетка намирења.

Изјашњење дужника извршног дужника доставиће се извршном повериоцу без одлагања.

3. Пренос и намирење из дужниковог новчаног потраживања

3.1. Општа правила

Решење о преносу

Члан 166.

На предлог извршног повериоца, суд ће донети решење о преносу потраживања на извршног повериоца.

Ако је претходно на предлог извршног повериоца донето решење о заплени, решење о преносу потраживања може се донети тек пошто решење о заплени постане правоснажно.

Ако је извршни поверилац предложио да се дужник извршног дужника изјасни о потраживању на коме се предлаже извршење, суд ће донети решење о предлогу за пренос по истеку три дана од дана кад је извршном повериоцу достављено обавештење о изјашњењу дужника извршног дужника.

Посебни услови за пренос потраживања делимично изузетог од извршења и заплењеног потраживања

Члан 167.

Потраживање које је делимично изузето од извршења или које је већ заплењено у корист других лица, преноси се пошто извршни поверилац положи јемство да ће суду предати део који је изузет од извршења.

Посебни услови за пренос дельивог потраживања

Члан 168.

Пренос новчаног потраживања може се одредити и спровести само у износу који је потребан за намирење повериочевог потраживања.

Ако више извршних поверилаца истовремено тражи извршење на истом потраживању које је дељиво, пренос се одређује у одговарајућим износима, посебно у корист сваког извршног повериоца.

Справоћење преноса

Члан 169.

Пренос потраживања спроведен је када се решењем којим се одређује пренос достави дужнику извршног дужника.

Обавезе извршног дужника и извршног повериоца

Члан 170.

Извршни дужник је дужан да у року који одреди суд, а на захтев извршног повериоца на кога је пренесено потраживање, да објашњења која су извршном повериоцу потребна ради остваривања тог потраживања и да му преда исправе које се на то потраживање односе.

Извршни поверилац на кога је пренесен део потраживања дужан је ако извршни дужник то захтева да, у року који одреди суд, положи јемство да по остварењу тог потраживања врати исправе које се односе на потраживање.

Суд ће, на предлог извршног повериоца, спровести извршење против извршног дужника ради предаје исправа, ако их он сам не преда.

Предају исправа које се налазе код трећег лица извршни поверилац може захтевати тужбом, ако би то право имао извршни дужник.

На исправи која се предаје извршном повериоцу суд ће забележити да је спроведен пренос потраживања за које је одређено извршење.

Полагање потраживања код суда

Члан 171.

Ако у погледу пренесеног потраживања, поред извршног повериоца, и друга лица истичу неко право, дужник извршног дужника може у корист свих тих лица положити суду цео износ тог потраживања или само доспели износ.

Извршни поверилац на кога је пренесено потраживање у погледу којег и друга лица истичу неко право, може преко суда позвати дужника извршног дужника да износ пренесеног потраживања положи код тог суда.

Врста преноса

Члан 172.

Заплењено потраживање преноси се на извршног повериоца, према његовом предлогу, ради наплате или уместо исплате.

3.2. Пренос потраживања ради наплате

Овлашћења извршног повериоца

Члан 173.

Преносом потраживања ради наплате, извршни поверилац се овлашћује да тражи од дужника извршног дужника исплату износа назначеног у решењу о преносу, ако је тај износ доспео, да врши све радње које су потребне ради очувања и остварења пренесеног потраживања и да користи права у вези са залогом која је дата за обезбеђење тог потраживања као и да се обрати јемцу дужника извршног дужника на начин који одговара врсти јемства.

Преносом потраживања ради наплате, извршни поверилац није овлашћен да са дужником извршног дужника закључи поравнање, да му опрости дуг или да пренесеним потраживањем на други начин расположе, као ни да са дужником извршног дужника уговори да одлуку о основаности потраживања, ако је оно спорно, донесе изабрани суд.

Извршном повериоцу на кога је пренесено потраживање ради наплате, дужник извршног дужника може истаћи приговоре које би могао истаћи дужнику, као и приговоре које има у односу на извршног повериоца.

Уступање пренесеног потраживања извршено од стране дужника извршног дужника, после преноса нема правно дејство на права која је извршни поверилац стекао преносом.

Пренос ради наплате потраживања уписаног у јавној књизи

Члан 174.

Пренос ради наплате потраживања уписаног у јавној књизи уписаће се по службеној дужности.

Условљеност обавезе дужника извршног дужника предајом ствари

Члан 175.

Ако обавеза дужника извршног дужника да исплати потраживање зависи од обавезе извршног дужника да му преда одређену ствар, која се налази у државини извршног дужника, а та је обавеза утврђена правоснажном пресудом, суд ће, на предлог извршног повериоца на кога је пренесено потраживање ради наплате, одлучити да извршни дужник преда ту ствар суду ради предаје дужнику извршног дужника.

На предлог извршног повериоца, суд ће према извршном дужнику који није предао ствар у одређеном року, спровести извршење ради предаје ствари.

**Обавештење извршног дужника о тужби за наплату
пренесеног потраживања**

Члан 176.

Извршни поверилац који је поднео тужбу ради наплате пренесеног потраживања дужан је да без одлагања обавести извршног дужника о покренутој парници, а у противном одговара извршном дужнику за штету која му је тим пропустом нанесена.

Задоцњење у наплати пренесеног потраживања

Члан 177.

Извршни поверилац који се не стара како треба о наплати пренесеног потраживања, одговара за штету која је тиме нанесена другом извршном повериоцу ради чијег је потраживања потраживање извршног дужника забрањено или одговара за штету извршном дужнику.

У том случају, суд може, на предлог другог извршног повериоца, укинути решење о преносу потраживања на неуредног извршног повериоца и потраживање пренети на другог извршног повериоца.

Намирење извршног повериоца

Члан 178.

Извршни поверилац на кога је пренесено потраживање ради наплате намирен је у висини у којој је то потраживање наплатио.

Наплата износа преко повериочевог потраживања

Члан 179.

Извршни поверилац који је од пренесеног потраживања наплатио више него што износи његово потраживање, дужан је да тај вишак положи суду.

Суд ће тај вишак предати другим заложним повериоцима и извршном дужнику, ако на то имају право.

Извршном повериоцу који је положио вишак наплаћеног износа суд ће вратити положено јемство.

Пренос уместо исплате

Члан 180.

Заплењено потраживање прелази преносом уместо исплате на извршног повериоца до пренесеног износа, са дејством уступања потраживања уз накнаду.

Ако је пренесено потраживање обезбеђено заложним правом уписаним у јавној књизи, суд ће по службеној дужности пренети права

извршног дужника на извршног повериоца, а брисати заложно право уписано у корист извршног дужника.

Извршни поверилац на кога је пренесено потраживање уместо исплате сматра се намиреним и самим преносом, у висини тог потраживања.

Одредбом става 3. овог члана не дира се у правила о одговорности извршног дужника за истинитост и наплативост пренесеног потраживања.

4. Посебне одредбе о извршењу на заради и другим сталним новчаним примањима

Примена одредаба

Члан 181.

У погледу извршења на заради, примењују се одредбе ове главе закона, ако овим законом није друкчије одређено.

Решење о извршењу

Члан 182.

Решењем о извршењу на заради, одређује се пленидба на одређеном делу зараде и налаже се државном органу, правном лицу или другом послодавцу који извршном дужнику исплаћује зараду, да новчани износ, за који је одређено то извршење, исплати односно исплаћује извршном повериоцу.

У зараду, у смислу овог закона, улазе сва примања запосленог по основу рада.

Повећање зараде

Члан 183.

Решење о извршењу односи се и на повећање зараде које настане после достављања решења о извршењу.

Кад право на издржавање има више лица

Члан 184.

Ако се извршење на заради спроводи ради намирења права на законско издржавање, односно права на ренту за изгубљено издржавање, услед смрти даваоца издржавања, које према истом извршном дужнику има више лица, а укупни износ њихових потраживања прелази део зараде који може бити предмет извршења, извршење се одређује и спроводи у корист сваког од таквих извршних поверилаца сразмерно висини њихових потраживања.

Ако после започетог спровођења извршења на заради, односно другом сталном новчаном примању, буде поднесен нови предлог за извршење

за потраживања из става 1. овог члана, суд ће раније донесено решење о извршењу изменити у смислу става 1. овог члана и одредити износ који ће се убудуће исплаћивати појединим повериоцима.

У случају из става 2. овог члана, решење о извршењу доставља се и ранијем извршном повериоцу који против тог решења може изјавити жалбу.

Место исплате

Члан 185.

Потраживање за које није прописано безготовинско плаћање, извршни поверилац наплаћује непосредно на благајни на којој се извршном дужнику исплаћује зарада.

Извршни поверилац има право да захтева да му се обустављени износ исплаћује преко поште, на адресу коју назначи, а по одбитку поштанских трошкова.

Промена послодавца

Члан 186.

Кад је извршном дужнику престао радни однос, решење о извршењу дејствује и према другом послодавцу код кога је извршни дужник после тога засновао радни однос, и то од дана кад је том послодавцу достављено решење о извршењу.

Послодавац код кога извршни дужник није више у радном односу дужан је да без одлагања, препорученом пошиљком, достави решење о извршењу послодавцу код кога је извршни дужник засновао радни однос и о томе да обавести суд.

Послодавац код кога извршни дужник није више у радном односу известиће без одлагања суд ако му није познато код кога је извршни дужник засновао нов радни однос, а суд ће о томе обавестити извршног повериоца, остављајући му рок у коме ће известити суд код ког је послодавца извршни дужник засновао радни однос.

Суд ће позвати дужника да се изјасни код кога је послодавца запослен под претњом новчане казне из члана 45. овог закона за непоступање, а жалба на решење односно приговор, не задржава извршење.

Одговорност за пропуштену обуставу и исплату доспелих оброка

Члан 187.

Извршни поверилац може да предложи да суд у извршном поступку решењем обавеже послодавца да му измири све оброке које је пропустио да обустави и исплати према решењу о извршењу.

Предлог из става 1. овог члана извршни поверилац може поднети до окончања извршног поступка.

Решење којим се усваја предлог извршног повериоца има дејство решења о извршењу.

Послодавац који није поступио по решењу о извршењу или је пропустио да поступи по ст. 2. и 3. из члана 186. овог закона, одговара за штету коју је извршни поверилац због тога претрпео.

Забрана по пристанку извршног дужника

Члан 188.

Забрана стављена на зараду извршног дужника по његовом пристанку (административна забрана) има правно дејство решења о извршењу на заради, ако је стављена пре доношења решења о извршењу.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, административна забрана нема утицаја на спровођење извршења на заради ради намирења потраживања по основу законског издржавања, накнаде штете настале по основу оштећења здравља или умањења, односно губитка радне способности и због изгубљеног издржавања услед смрти даваоца издржавања.

Примања на основу социјалног осигурања

Члан 189.

Одредбе овог закона које се односе на извршење на заради сходно се примењују и на извршења на примањима по основу социјалног осигурања.

5. Извршење на штедном улогу и текућем рачуну

Извршење ради наплате потраживања на штедном улогу

Члан 190.

Извршење ради наплате потраживања на штедном улогу врши се запленом и исплатом.

Извршни поверилац који предлаже извршење ради наплате на штедном улогу дужан је да наведе податке о штедном улогу, број и назив банке односно друге финансијске организације код које извршни дужник има штедни улог.

Ако извршни поверилац не да потребне податке о штедном улогу дужника, суд ће те податке затражити од организације код које се налази улог, а коју је извршни поверилац дужан да назначи у свом предлогу.

Организација је дужна да без одлагања суду да тражене податке и не сме да обавести извршног дужника да су ти подаци тражени.

Пленидба је спроведена даном достављања решења о заплени организацији код које се води штедни улог.

Суд ће решење о заплени доставити извршном дужнику тек када организација код које се води његов штедни улог обавести суд да је спроведена забрана.

Намирење извршног повериоца извршиће се по правилима намирења из новчаног потраживања дужника.

Извршење на средствима на текућем рачуну извршног дужника

Члан 191.

Правила о извршењу на штедном улогу извршног дужника сходно се примењују и на извршење на текућем рачуну дужника.

6. Извршење на хартијама од вредности

6.1. Извршење на хартијама од вредности о којима се води јавни регистар

Извршне радње

Члан 192.

Извршење на правима из хартија од вредности које су уписану у регистар у складу са посебним законом врши се запленом, проценом, продајом и намирењем.

Доношењем решења о извршењу на хартији од вредности врши се пленидба хартије од вредности која је предмет извршења.

Решење о извршењу се доставља извршном повериоцу, извршном дужнику и Централном регистру хартија од вредности.

Моментом заплене, извршни поверилац стиче заложно право на заплењеним хартијама од вредности.

Централни регистар хартије од вредности ће по пријему решења о заплени, или на захтев извршног повериоца, без одлагања уписати заложно право на хартији од вредности. Од момента уписа трећа лица не могу бити савесна у односу на постојање заложног права извршног повериоца.

Извршни дужник од момента заплене не може располагати заплењеним хартијама од вредности.

Процена и продаја хартије од вредности и намирење извршног повериоца врши се по правилима овог закона која важе за извршење на акцијама.

6.2. Извршење на другим хартијама од вредности

Извршне радње

Члан 193.

Извршење на другим хартијама од вредности врши се запленом потраживања из хартије од вредности и преносом.

Пленидба потраживања

Члан 194.

Пленидба потраживања заснованог на хартији од вредности која се преноси индосаментом или за чије је остварење иначе потребна та хартија, спроводи се на тај начин што судски извршитељ такву хартију одузме од извршног дужника и преда је суду.

Правне радње које су потребне за очување или вршење права из хартија наведених у ставу 1. овог члана врши у име извршног дужника судски извршитељ по закључку суда.

Пренос

Члан 195.

Пренос потраживања заснованог на хартији од вредности која се преноси индосаментом или за чије је остварење иначе потребно да она буде поднесена, спроведен је кад суд на ту хартију стави изјаву о преносу и хартију снабдевену том изјавом преда извршном повериоцу.

Потраживање које се заснива на хартији од вредности која се преноси индосаментом или за чије је остварење потребно подношење те хартије, или које се из других разлога не може делити у погледу преноса или остварења, може се пренети само у његовом пуном износу.

Ако тај износ прелази износ повериочевог потраживања, забрањено потраживање ће се пренети пошто извршни поверилац положи јемство да ће тај вишак предати суду.

Ако је више извршних поверилаца поднело предлог за пренос у различите дане, суд ће пренети потраживање на извршног повериоца који је први поднео предлог, а ако је више извршних поверилаца поднело предлог истог дана, потраживање ће се пренети на извршног повериоца чије је потраживање највеће.

Правила овог закона о преносу ради наплате и преносу уместо исплате примењују се и на пренос потраживања из хартија од вредности.

7. Извршење на средствима на рачуну извршног дужника

Месна надлежност

Члан 196.

За одлучивање о предлогу за извршење и за спровођење извршења на новчаним средствима која се воде на рачуну извршног дужника месно је надлежан суд на чијем се подручју налази седиште банке или друге финансијске организације или суд на чијем се подручју налази организациони део банке или друге финансијске организације код које се води рачун дужника.

Обим извршења према правном лицу и предузетнику

Члан 197.

Извршење ради остварења новчаног потраживања према правном лицу и предузетнику може се спровести на свим новчаним средствима на њиховим рачунима код банака или других финансијских организација, као и на девизним средствима које они имају на девизним рачунима код банака, у динарској противвредности.

Решење о извршењу

Члан 198.

Решењем о извршењу на новчаним средствима која се воде на рачуну извршног дужника, налаже се банкама и другим финансијским организацијама, да новчани износ за који је одређено извршење пренесу са рачуна извршног дужника на рачун извршног повериоца, а за потраживања за која је прописана готовинска исплата, да се тај износ исплати извршном повериоцу у готовом новцу.

Спровођење извршења

Члан 199.

Решење о извршењу суд доставља организацији за принудну наплату која одмах налаже банкама или другим финансијским организацијама код којих се воде рачуни извршног дужника да обуставе све исплате са тих рачуна до коначне наплате потраживања.

Организација за принудну наплату обавештава и друге банке или финансијске организације да том извршном дужнику не могу да отворе нове рачуне и истовремено налаже банкама и другим финансијским организацијама да јој одмах доставе податке о стању средстава на рачунима извршног дужника.

По пријему података из претходног става организација за принудну наплату налаже банкама или другим финансијским организацијама пренос средстава на рачун извршног повериоца или готовинску исплату.

Редослед наплате

Члан 200.

Организација за принудну наплату дужна је да поступи по редоследу извршења према времену пријема решења о извршењу, истог дана у коме је примила решење о извршењу, ако посебним прописом није предвиђено приоритетно извршавање налога одређених извршних поверилаца и за одређена потраживања.

Банка или друга финансијска организација дужна је да пренос средстава са рачуна извршног дужника изврши истог дана у коме је примила налог организације за принудну наплату.

Повремена давања

Члан 201.

Ако се решењем о извршењу извршном дужнику налаже плаћање повремених давања која доспевају у одређеним временским размацима (новчана рента услед телесне повреде или нарушења здравља, умањења, односно губитка радне способности или губитка издржавања и сл.), организација за принудну наплату ће наложити банци или другој финансијској организацији да, без поновног захтева, изврши исплату тих давања по њиховој доспелости.

У случају из става 1. овог члана, редослед наплате свих будућих оброка рачуна се према времену пријема решења о извршењу.

Организација за принудну наплату и банка или друга финансијска институција воде посебну евиденцију о решењима о извршењу наплате будућих повремених давања.

Ако у време доспелости давања из става 1. овог члана, за наплату на рачунима извршног дужника код носиоца платног промета не буде средстава, сходно ће се применити одредбе члана 199. став 1. овог закона.

Застајање са извршењем

Члан 202.

На захтев извршног повериоца који поднесе доказ да је пред судом изјавио да одустаје од даљег извршења организација за принудну наплату ће наложити банци да застане са извршењем, док суд не донесе решење о обустави поступка.

Извршење према солидарном дужнику

Члан 203.

Против два или више извршних дужника који солидарно одговарају по извршној исправи, обухваћених истим предлогом за извршење, суд ће донети једно решење о извршењу.

Ако се рачуни солидарних извршних дужника воде код разних банака или других финансијских институција, суд ће решење о извршењу доставити организацији за принудну наплату, а та организација ће налоге за обуставу исплата и налоге за достављање података о стању на рачуну и пренос доставити свим банкама или другим финансијским организацијама код којих се воде рачуни солидарних дужника.

Пренос средстава са девизног рачуна

Члан 204.

Ако на рачунима извршних дужника код банака или других финансијских институција нема новчаних средстава, организација за принудну наплату ће наложити банкама код којих се воде девизни рачуни извршног дужника да изврше пренос средстава са тих рачуна прерачунатих у динаре, по курсу на дан преноса, у корист рачуна дужника.

Банка је дужна да налог организације за принудну наплату изврши истог дана кад га је примила, а ако на девизном рачуну нема средстава, банка ће по налогу поступити кад девизна средства пристигну, осим ако прими обавештење од организације за принудну наплату да је престала потреба преношења средстава са девизног рачуна.

Док не изврши налог организације за принудну наплату, односно док не добије обавештење у смислу става 2. овог члана, банка не може извршавати налоге дужника који се односе на располагање средствима на његовом девизном рачуну.

ДЕО ЧЕТВРТИ ИЗВРШЕЊЕ РАДИ ОСТАВАРИВАЊА НЕНОВЧАНОГ ПОТРАЖИВАЊА

Глава прва ПРЕДАЈА ПОКРЕТНИХ СТВАРИ

1. Надлежност

Месна надлежност

Члан 205.

За одлучивање о предлогу за извршење ради предаје једне или више одређених ствари или ради испоруке одређене количине заменљивих ствари, као и за спровођење извршења извршења месно је надлежан суд на чијем се подручју ствари налазе.

2. Предаја индивидуално одређених ствари

Кад се ствари налазе код извршног дужника или трећег лица

Члан 206.

Извршење ради предаје једне или више индивидуално одређених или индивидуализованих ствари које се налазе код извршног дужника спроводи се тако што судски извршитељ одузима те ствари од извршног дужника и предаје их уз потврду извршном повериоцу.

По одредби става 1. овог члана, извршење се спроводи и кад се ствари налазе код трећег лица које је вољно да их преда судском извршитељу.

Ако треће лице није вољно да ствари преда, извршни поверилац може суду предложити да на њега пренесе потраживање извршног дужника према трећем лицу на предају ствари.

На поступак по предлогу из става 3. овог члана примењују се одредбе овог закона о извршењу на потраживању да се предају или испоруче покретне ствари.

Кад незамењиве ствари нису нађене ни код извршног дужника ни код трећег лица

Члан 207.

Кад незамењиве ствари нису нађене ни код извршног дужника ни код трећег лица суд ће на предлог извршног повериоца да му извршни дужник исплати вредност те ствари, проценити вредност ствари и решењем наложити да му извршни дужник у одређеном року исплати вредност те ствари, те одредити извршење ради наплате износа процењене вредности са прописаном затезном каматом на тај износ од дана процене до исплате.

Извршни поверилац може ставити предлог у смислу става 1. овог члана у року од осам дана од дана обавештења да ствари нису нађене.

Извршни поверилац је дужан да у предлогу из става 1. овог члана определи средство извршења ради наплате вредности процењене ствари.

Извршење решења из става 1. овог члана спроводи се по правоснажности тог решења.

Ако извршни поверилац у одређеном року не стави предлог да му извршни дужник исплати вредност ствари суд ће обуставити извршење.

3. Предаја заменљивих ствари

Кад се ствари налазе код извршног дужника или трећег лица

Члан 208.

Кад извршна исправа гласи на испоруку одређене количине заменљивих ствари које се налазе код извршног дужника или трећег лица, извршење се спроводи на начин прописан за предају инвидуално одређених ствари.

Кад заменљиве ствари нису нађене ни код извршног дужника ни код трећег лица

Члан 209.

Ако заменљиве ствари нису нађене ни код извршног дужника ни код трећег лица, извршни поверилац може предложити да се извршење спроведе тако што ће га суд овластити да у одређеном року, а на трошак извршног дужника, набави те ствари на другој страни.

Предлог да се ствари набаве на другој страни, извршни поверилац може ставити у року од осам дана од дана када га је суд обавестио да ствари нису нађене.

Суд ће, на предлог извршног повериоца, решењем наложити извршном дужнику да у одређеном року положи суду износ за набавку ствари, те одредити извршење ради наплате тог износа са прописаном затезном каматом од дана процене ствари до дана полагања износа суду.

Извршни поверилац је дужан да у предлогу из става 1. овог члана определи средство извршења ради наплате износа потребног за набавку ствари.

Извршење решења из ст. 1. и 3. овог члана спроводи се по правоснажности тог решења.

Ако извршни поверилац у року из става 2. овог члана није ставио предлог за набавку ствари на другој страни, суд ће обуставити извршење, осим ако је извршни поверилац благовремено ставио и предлог да му извршни дужник исплати вредност ствари које је био дужан предати.

Глава друга

ИСПРАЖЊЕЊЕ И ПРЕДАЈА НЕПОКРЕТНОСТИ

Месна надлежност

Члан 210.

За одлучивање о предлогу за извршење ради испражњења и предаје непокретности и за спровођење тог извршења месно је надлежан суд на чијем се подручју непокретност налази.

Начин спровођења извршења

Члан 211.

Извршење ради испражњења и предаје непокретности спроводи се тако што судски извршитељ, након што удаљи лица и уклони ствари из те непокретности, предаје непокретност у посед извршном повериоцу.

Испражњењу и предаји непокретности може се приступити након истека осам дана од дана доставе решења о извршењу извршном дужнику.

Ако су исељењем обухваћена малолетна лица, суд ће о извршењу обавестити орган старатељства.

На захтев судског извршитеља, који извршном повериоцу мора бити саопштен најкасније осам дана пре спровођења извршења, извршни поверилац је дужан да обезбеди потребну радну снагу и превоз средстава ради спровођења извршења.

На захтев суда орган унутрашњих послова дужан је да пружи сву потребну помоћ у спровођењу радњи из става 1. овог члана.

Суд ће лица која ометају спровођење извршења удаљити или ће против ових лица изрећи новчану казну, у складу са чланом 45. овог закона.

Уклањање покретних ствари

Члан 212.

Покретне ствари које треба уклонити предају се извршном дужнику, а ако овај није присутан одраслом члану његовог домаћинства или његовом пуномоћнику.

Ако приликом предузимања извршних радњи није присутно ни једно од лица којима се ствари могу предати или та лица неће да их приме, ствари ће се предати на чување другом лицу или извршном повериоцу, о трошку извршног дужника.

Уклоњене ствари предаје на чување другом лицу или извршном повериоцу судски извршитељ, о чему сачињава записник који извршни судија потврђује закључком. Суд може накнадно закључком одредити да се ствари повере неком трећем лицу уместо ономе коме су предате.

О предаји другом лицу и о трошковима чувања ствари, суд ће обавестити извршног дужника остављајући му примерен рок у коме може тражити да му се ствари врате, након што надокнади трошкове чувања ствари.

Уз обавештење из претходног става суд ће упозорити извршног дужника да ће након истека одређеног рока ствари бити продате и да ће се из продајне цене намирити трошкови чувања и продаје ствари.

Продаја покретних ствари

Члан 213.

Суд ће по службеној дужности одредити закључком продају ствари за рачун извршног дужника, ако овај у остављеном року не затражи њихову предају и не накнади трошкове чувања.

Део цене постигнут продајом, који преостане након подмирења трошкова чувања и продаје ствари, положе се код суда у корист извршног дужника.

Продаја ствари обавља се по одредбама овог закона о извршењу на покретним стварима.

Извршење ради наплате трошкова поступка

Члан 214.

Извршни поверилац може у предлогу за извршење ради испражњења и предаје непокретних ствари затражити да се заједно са извршењем одреди извршење над дужниковим покретним стварима које треба уклонити из непокретности ради наплате трошкова извршног поступка.

Извршење из става 1. овог члана одређује се и спроводи по правилима овог закона о извршењу на покретним стварима извршног дужника ради наплате новчаног потраживања, а на предлог извршног повериоца.

Глава трећа

ИЗВРШЕЊЕ ОБАВЕЗА НА ЧИЊЕЊЕ, НЕЧИЊЕЊЕ ИЛИ ТРПЉЕЊЕ

Месна надлежност

Члан 215.

Ако је извршни дужник по извршној исправи дужан да учини одређену радњу или да се уздржи од одређене радње или да трпи одређену радњу, за одлучивање о предлогу за извршење и за спровођење извршења месно је надлежан суд на чијем подручју извршни дужник треба да изврши обавезу по извршној исправи.

Радња коју може извршити и друго лице

Члан 216.

Извршење ради остварења обавезе на радњу коју може обавити друго лице спроводи се тако да суд овлашћује извршног повериоца да на трошак извршног дужника повери другом лицу да ту радњу обави или да је обави он сам.

У предлогу за извршење извршни поверилац може предложити да суд решењем наложи извршном дужнику да унапред положи код суда одређени износ потребан за подмирење трошкова који ће настати обаваљањем радње од стране другог лица или извршног повериоца.

Коначно решење о висини трошкова из става 2. овог члана суд доноси на предлог извршног повериоца односно извршног дужника, по извршеној радњи.

Ако се накнадно покаже да је на основу решења из става 2. овог члана прибављено од извршног дужника више средстава него што је било потребно за покриће трошкова обаваљања радње и трошкова извршног поступка суд ће, на предлог извршног дужника, вратити разлику ако располаже средствима прибављеним од извршног дужника, односно наложиће извршном повериоцу да у одређеном року ту разлику врати, ако је њему остављена на располагање.

На основу решења из става 2. овог члана може се предложити извршење пре правоснажности решења о извршењу, а на основу решења из става 3. овог члана тек након његове правоснажности.

Радња коју може извршити само дужник

Члан 217.

Ако радњу утврђену у извршној исправи може обавити само извршни дужник, суд ће решењем о извршењу одредити извршном дужнику рок за испуњење обавезе и истовремено изрећи новчану казну из члана 45. овог закона за случај да не изврши обавезу.

По протеку рока, ако извршни дужник није испунио обавезу, суд ће по службеној дужности спровести решење о изреченој новчаној казни.

Истовремено суд ће одредити нови рок за испуњење обавезе и изрећи нову новчану казну у већем износу него што је била она која му је пре изречена, за случај да ни у том року не испуни обавезу.

Суд ће извршном дужнику изрицати новчане казне и претити новима, одређујући даљње рокове за испуњење обавезе, све док укупни збир изречених новчаних казни не достигне десетоструки износ прве изречене казне, који се поступак понавља док извршни дужник не изврши своју обавезу.

Извршни дужник који испуни своју обавезу у року који му је суд одредио, дужан је да без одлагања о томе обавести суд и приложи несумњиве доказе о томе. Несумњивим ће се доказом сматрати оверена писмена изјава извршног повериоца о томе да је радња обављена, записник судског извршитеља о обаваљању радње и налаз и мишљење судског вештака да је радња обављена.

Ако радња коју може обавити само извршни дужник не зависи искључиво од његове волje (на пример, стварање одређених уметничких дела и слично), извршни поверилац нема право да тражи извршење из става 1. овог члана већ само накнаду штете.

Нечињење и трпљење

Члан 218.

На начин предвиђен у претходном члану извршење се спроводи и кад се извршни дужник понаша противно обавези да не учини одређену радњу или да трпи предузимање одређене радње.

Суд ће на предлог извршног повериоца решењем наложити извршном дужнику да положи јемство за штету ако извршни поверилац учини вероватним да би штету претрпео тиме што би се извршни дужник и даље понашао противно својој обавези.

Време трајања јемства према околностима случаја одређује суд.

На основу решења о полагању јемства извршење се спроводи на предлог извршног повериоца.

Извршење ради успостављања пређашњег стања

Члан 219.

Ако је због понашања извршног дужника противно обавези из извршне исправе настала промена која није у складу са правом извршног повериоца, суд ће извршног повериоца, на његов захтев, овластити да сам, а по потреби и уз помоћ судског извршитеља, успостави пређашње стање на ризик и трошак извршног дужника.

У погледу полагања износа потребног за подмирење трошкова за успостављање пређашњег стања и одређивања коначне висине тих трошкова примењује се одредба о трошковима за извршење радњи које може, поред извршног дужника, извршити и друго лице.

Поновно сметање државине

Члан 220.

Ако је на основу извршне исправе донесене у поступку по тужби због сметања државине извршење спроведено или је извршни дужник добровољно испунио своју обавезу, а после тога поново учини сметање државине које се у суштини не разликује од ранијег, суд ће, на предлог извршног повериоца, на основу исте извршне исправе, донети решење о извршењу којим се одређује враћање ствари у посед односно решење о извршењу којим се изричу казне за неизвршење радње коју може извршити само извршни дужник.

Предлог за извршење по ставу 1. овог члана извршни поверилац може ставити у року од 30 дана од дана сазнања за поновно сметање државине а најдоцније у року од једне године по поновљеном сметању.

Право на накнаду штете

Члан 221.

Одредбама ове главе закона не дира се у право извршног повериоца да у парници тражи накнаду штете која му је нанесена тиме што је изврши дужник поступио противно својој обавези утврђеној у извршној исправи.

Глава четврта

ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКА ИЗ ОБЛАСТИ ПОРОДИЧНОГ ПРАВА - ПРЕДАЈА И ОДУЗИМАЊЕ ДЕТЕТА

Месна надлежност

Члан 222.

За одлучивање о предлогу за извршење одлуке суда којом се наређује предаја детета родитељу или другом лицу, односно организацији којој је дете поверио на чување и васпитање, надлежан је суд који је опште месно надлежан за странку која захтева извршење, као и суд на чијем се подручју дете налази.

За спровођење извршења месно је надлежан суд на чијем се подручју дете налази у време извршења.

Легитимација за подношење предлога

Члан 223.

Предлог за извршење може поднети родитељ или друго лице коме је дете поверио на чување и васпитање као и орган старатељства.

Начин спровођења извршења

Члан 224.

Приликом спровођења извршења суд посебно води рачуна о потреби да се у највећој мери заштити интерес детета.

Суд ће решењем о извршењу оставити извршном дужнику рок од три дана од дана достављања решења да преда дете родитељу или другом лицу, односно организацији којој је дете поверио на чување и васпитање, под претњом изрицања новчане казне.

Новчана казна се изриче и њено извршење спроводи према одредбама овог закона о извршењу радње коју може извршити само изврши дужник.

Ако се извршење није могло спровести изрицањем и извршењем одлуке о новчаној казни, извршење ће се спровести одузимањем детета од

лица код кога се дете налази и предајом детета родитељу односно другом лицу или организацији којој је дете поверено на чување и васпитање.

Одузимање и предају детета из става 4. овога члана може обавити само судија у сарадњи са психологом органа старатељства, школе, породичног саветовалишта или друге специјализоване установе за посредовање у породичним односима.

Наставак извршења

Члан 225.

Суд ће на предлог странке којој је дете поверено, наставити извршење по истом решењу о извршењу ако се дете у року од 60 дана од дана предаје детета поново затекне код лица од кога је одузето.

Одузимање детета

Члан 226.

Изузетно од одредби из претходног члана, у случају кад се утврди да је угрожен живот, здравље или психофизички развој детета, суд ће, без претходног остављања рока за предају изрицањем и извршењем новчане казне спровести извршење тако што ће одузети дете и предати га родитељу или другом лицу односно организацији којој је дете поверено на чување и васпитање.

Извршење се спроводи уз сарадњу органа старатељства, а на начин из члана 224. ст. 4. и 5. овог закона.

Глава пета

ИЗВРШЕЊЕ РАДИ ВРАЋАЊА ЗАПОСЛЕНОГ НА РАД

Месна надлежност

Члан 227.

За одлучивање о предлогу за извршење на основу извршне исправе по којој је послодавац дужан да запосленог врати на рад или да га распореди на одговарајуће радно место, месно је надлежан суд на чијем се подручју налази седиште послодавца.

Рок за подношење предлога за извршење

Члан 228.

Предлог за извршење из члана 227. овог закона може се поднети у року од 30 дана од дана када је извршни поверилац стекао право да предлог поднесе.

Начин спровођења извршења

Члан 229.

Извршење на основу извршне исправе по којој је послодавац дужан да запосленог врати на рад или да га распореди на одговарајуће радно место спроводи се изрицањем новчане казне послодавцу и одговорном лицу.

Новчана казна се изриче према одредбама члана 45. овог закона, који се поступак понавља све док дужник не изврши своју обавезу.

Накнада изгубљене зараде у случају враћања запосленог на рад

Члан 230.

Извршни поверилац који је поднео предлог да буде враћен на рад, може предложити да суд донесе решење којим ће одредити да му извршни дужник исплати на име зараде месечне износе доспеле од правоснажности пресуде до поновног враћања на рад и одредити извршење ради наплате утврђених износа.

Предлог за накнаду може се спојити са предлогом за извршење или може бити поднесен накнадно до окончања извршног поступка.

Решење којим се предлог за накнаду усваја има дејство решења о извршењу.

Извршни дужник – послодавац може предложити суду да стави ван снаге решење из става 3. овог члана ако су се по доношењу решења измениле околности на основу којих је оно донесено.

Накнада месечне зараде одређује се у износу који би запоселени остварио да је био на раду.

Ако је суд делимично усвојио захтев за исплату накнаде зараде извршном повериоцу, он може да остатак зараде остварује у парничном поступку.

Глава шеста ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКЕ О ДЕОБИ СТВАРИ

Месна надлежност

Члан 231.

За одлучивање о предлогу за извршење и за спровођење решења о деоби месно је надлежан суд на чијем се подручју налази сувласничка ствар.

Физичка деоба

Члан 232.

Физичку деобу сувласничке ствари суд ће одредити ако је таква деоба предвиђена извршном исправом.

Поједине радње спровођења физичке деобе предузима, према околностима случаја, судија или, по његовом овлашћењу, судијски помоћник или судски извршилац.

Суд ће позвати учеснике да присуствују спровођењу деобе.

У случају потребе суд ће одредити и вештачење.

Деоба продајом

Члан 233.

Ако на основу извршне исправе сувласничку ствар треба продати ради њене деобе, продаја ће се спровести на начин прописан овим законом за извршење на покретној односно непокретној ствари, ако се странке о појединим питањима друкчије не споразумеју.

Трошкови поступка

Члан 234.

Трошкове спровођења извршења по одредбама ове главе сносе сви сувласници, сразмерно вредности својих делова у сувласничкој ствари.

Сувласник који је проузроковао посебне трошкове дужан је да их надокнади оним сувласницима који су те трошкове имали.

Глава седма

УПИСИВАЊЕ У ЈАВНЕ КЊИГЕ

Месна надлежност

Члан 235.

За одлучивање о предлогу за извршење ради заснивања права на непокретности уписом у јавну књигу месно је надлежан суд који води јавну књигу у коју треба извршити упис, односно други суд одређен републичким законом на чијем се подручју налази суд односно други орган који води јавну књигу.

За спровођење извршења којим је утврђена обавеза уписа у јавну књигу надлежан је суд, односно други орган који води јавну књигу за ту непокретност.

Начин спровођења извршења

Члан 236.

На основу извршне исправе којом је утврђена обавеза уписа у јавну књигу, суд одређује да се у јавној књизи спроведе одговарајући упис.

Упис одређен решењем о извршењу спроводи се по службеној дужности.

Упис права својине кад извршни дужник није уписан као власник

Члан 237.

Кад извршни дужник није уписан као власник непокретности, упис права својине извршног повериоца на тој непокретности може се извршити ако извршни поверилац, уз предлог за извршење, поднесе доказ, сагласно прописима о упису права на непокретности, да је правни претходник извршног дужника лице које је уписано као власник.

Упис другог права кад извршни дужник није уписан као власник

Члан 238.

Кад је по извршној исправи извршни поверилац овлашћен да према извршном дужнику тражи упис заложног или неког другог права на непокретности, осим права својине, а извршни дужник није уписан као власник на непокретности, извршни поверилац може у предлогу за извршење захтевати да се право својине упише на извршног дужника, а затим да се изврши упис права извршног повериоца, ако поднесе доказ, сагласно прописима о упису права на непокретностима, да је извршни дужник стекао право својине на тој непокретности.

Упис права у друге јавне књиге

Члан 239.

Одредбе ове главе сходно се примењују на упис права у друге јавне књиге, ако посебним законом није друкчије одређено.

Глава осма

ИЗДЕЈСТВОВАЊЕ ИЗЈАВЕ ВОЉЕ

Безусловно потраживање

Члан 240.

Ако је извршни дужник одлуком која има својство извршне исправе обавезан на давање изјаве воље, сматра се да је изјаву садржине као у извршној исправи дао моментом правоснажности те одлуке.

Ако је извршни дужник судским или управним поравнањем обавезан на давање изјаве волье, сматра се да је изјаву садржине као у поравнању дао даном када је његова обавеза по поравнању доспела.

Условно потраживање

Члан 241.

Ако испуњење потраживања на давање изјаве волье зависи од испуњења неке обавезе извршног повериоца или ког другог услова, сматра се да је извршни дужник дао изјаву волье кад је извршни поверилац испунио своју обавезу или кад буде испуњен који други услов који се доказује јавном исправом или по закону овереном исправом.

ДЕО ПЕТИ

ПОСЕБНА ПРАВИЛА ИЗВРШЕЊА У ТРГОВИНСКИМ И СА ТРГОВИНСКИМ ПОВЕЗАНИМ СТВАРИМА

Глава прва ИЗВРШЕЊЕ У ТРГОВИНСКИМ СТВАРИМА

1. Основна правила

Својство извршног дужника

Члан 242.

Правила ове главе закона примењују се у трговинским стварима, када је извршни дужник правно лице или предузетник или физичко лице које обавља делатност ради стицања добити и има отворен рачун у складу са прописима о платном промету.

Правила ове главе закона примениће се на извршење одлука трговинских судова и када се не ради о лицима из претходног става, ако извршни поверилац предлаже извршење на акцијама или уделима, или ако се предлаже скраћени извршни поступак на основу веродостојних исправа предвиђених у члану 253. овог закона.

Садржина предлога за извршење

Члан 243.

У предлогу за извршење, поред обавезне садржине предвиђене чланом 49. овог закона, морају бити означени следећи подаци:

- 1) матични број извршног дужника,
- 2) порески број извршног дужника,
- 3) имена банака и бројеви рачуна извршног дужника код пословних банака,

4) име банке и број рачуна извршног повериоца.

Ако на захтев извршног повериоца извршни дужник не достави, без одлагања, податке из става 1. овог члана, извршни поверилац може да преда предлог и без њих, уз доказ о тражењу података, а суд ће затражити од организације за принудну наплату да му достави ове податке.

Захтев организацији за принудну наплату за достављање података може да достави и непосредно извршни поверилац ако приложи доказ да је покренуо поступак принудног извршења.

Организација за принудну наплату је дужна да без одлагања достави тражене податке.

Достављање

Члан 244.

Достављање правним лицима се врши на адресу седишта правног лица уписаног у регистар правних лица. У случају да је овакво достављање неуспешно, извршиће се на адресу лица овлашћеног за заступање која је уписана у регистру.

Ако је достављање по одредби става 1. овог члана остало неуспешно, достављање правном лицу се врши истицањем на огласну таблу суда и сматраће се да је достава извршена протеком рока од осам дана од дана истицања на огласну таблу суда.

2. Заједничке одредбе о извршењу на акцијама и удељима у друштву са ограниченим одговорношћу

Месна надлежност

Члан 245.

За дозволу извршења и спровођење извршења на акцијама акционарског друштва и удељима у друштву са ограниченим одговорношћу, надлежан је трговински суд на чијем се подручју води јавни регистар друштава у коме је уписано друштво на чијим се акцијама, односно удељима извршење предлаже.

Извршне радње

Члан 246.

Извршење на акцијама и удељима у друштву са ограниченим одговорношћу спроводи се пленидбом, проценом, продајом и намирењем извршног повериоца.

3. Извршење на акцијама

Пленидба

Члан 247.

Решење о извршењу на акцијама доставља се извршном повериоцу, извршном дужнику и Централном регистру хартија од вредности .

Извршни дужник од момента пленидбе не може располагати заплењеном акцијом.

Достављањем решења о извршењу на акцијама Централном регистру врши се пленидба акција које су предмет извршења.

Моментом пленидбе, извршни поверилац стиче заложно право на заплењеним акцијама.

Централни регистар хартија од вредности ће по пријему решења о извршењу, или на захтев извршног повериоца, без одлагања уписати у регистар заложно право на акцијама. Од момента уписа, трећа лица нису савесна у односу на постојање заложног права извршног повериоца.

Процена и продаја

Члан 248.

Вредност акције утврђује суд.

Ако се акција котира на берзи, њена вредност се утврђује као просечна цена акција на берзи у последњих 30 дана, на основу берзанског извештаја. Ако се вредност не може утврдити на овај начин, на предлог једне од странака суд ће одредити вештачење.

Ако су акције предмет берзанске трговине, уновчиће се на берзи.

Акције се могу продати и на други начин који је предвиђен законом којим се уређује промет акција.

На процену и продају акција, као и намирење извршног повериоца из добијене цене, примењују се правила о намирењу продајом покретних ствари.

4. Извршење на уделима у друштву са ограниченој одговорношћу

Пленидба

Члан 249.

Решење о извршењу на уделу у друштву са ограниченој одговорношћу доставља се извршном повериоцу, извршном дужнику и суду, односно организацији која води јавни регистар друштава са ограниченој одговорношћу.

Достављањем решења о извршењу на уделу у друштву са ограниченим одговорношћу суду односно организацији из става 1. овог члана, врши се пленидба удела који је предмет извршења.

Пленидбом извршни поверилац стиче заложно право на уделу.

Решење о пленидби доставља се друштву са ограниченим одговорношћу које је дужно да истога дана изврши упис заложног права у књигу чланова друштва.

Решење о пленидби доставља се и суду, односно организацији која води јавни регистар друштава са ограниченим одговорношћу, која ће без одлагања убележити заложно право на уделу.

Од конституисања заложног права извршни дужник не може располагати уделом.

Процена и продаја

Члан 250.

На процену и продају удела сходно се примењују правила овог закона која важе за процену и продају акција.

Право прече куповине

Члан 251.

Приликом продаје удела у друштву са ограниченим одговорношћу, преостали чланови друштва имају право прече куповине.

Право прече куповине преосталих чланова друштва се остварује по правилима о остваривању права прече куповине код извршења на непокретностима.

Глава друга

СКРАЋЕНИ ИЗВРШНИ ПОСТУПАК

Својство странака

Члан 252.

Скраћени извршни поступак се може спровести ако су извршни поверилац и извршни дужник правна лица, предузетници, физичка лица која обављају делатност ради стицања добити и имају отворен рачун у складу са прописима о платном промету, као и физичка лица у својству дужника из уговора о комерцијалном кредиту.

Веродостојна исправа на основу које се може спровести скраћени извршни поступак

Члан 253.

Скраћени извршни поступак се може спровести на основу сваке веродостојне исправе којом се на несумњив начин доказује постојање, износ и доспелост повериочевог потраживања, а нарочито:

- 1) меница и чек са протестом и повратним рачуном ако је то потребно за заснивање потраживања;
- 2) обвезнице и друге хартије од вредности које имаоцу дају право на исплату номиналне вредности;
- 3) доспела безусловна банкарска гаранција;
- 4) доспели безусловни акредитив;
- 5) оверена изјава извршног дужника којом овлашћује извршног повериоца на пренос новчаних средстава;
- 6) јавна исправа која конституише извршну новчану обавезу;
- 7) сваки уговор у привреди.

Веродостојна исправа из става 1. тачка 7) је уговор сачињен у писаној форми на коме су потписи овлашћених лица оверени од стране надлежног суда, односно другог органа овлашћеног законом.

Скраћени извршни поступак се не може спровести на основу стране исправе.

Предлог за спровођење скраћеног извршног поступка

Члан 254.

Извршни поверилац који жeli да се на основу веродостојних исправа из претходног члана спроведе скраћени поступак извршења, дужан је да у предлогу за извршење то изричito назначи.

Ако извршни поверилац не означи да се ради о извршењу на средствима плаћања односно да се ради о скраћеном поступку извршења, извршење ће се спровести по одредбама овог закона предвиђеним за извршење на основу веродостојне исправе.

Дозвола извршења

Члан 255.

Кад утврди да су испуњени услови за скраћени извршни поступак, суд ће донети решење о извршењу у складу са одредбом члана 52. овог закона.

Против решења којим се одбија или одбацује предлог за дозволу извршења по скраћеном поступку дозвољена је жалба.

Приговор

Члан 256.

Против решења о извршењу по скраћеном поступку извршни дужник има право приговора.

Приговор се може изјавити из следећих разлога:

- 1) да је у исправу из члана 253. овог закона унет неистинит садржај;
- 2) да је исправа потписана од неовлашћеног лица;
- 3) да је обавеза из исправе извршена;
- 4) да обавеза из исправе није доспела;
- 5) да истовремено доспела обавеза повериоца из исправе није испуњена.

Приговор се може изјавити у року од три дана од пријема решења о извршењу по скраћеном поступку.

Докази уз приговор

Члан 257.

Извршни дужник је обавезан да уз приговор поднесе доказе, и то:

- 1) правоснажну судску одлуку којом је утврђена неистинитост исправе или извод из Централног регистра хартија од вредности, ако тврди да је исправа неистинита;
- 2) извод из регистра о лицу овлашћеном за заступање у моменту издавања исправе, ако тврди да је исправа потписана од стране неовлашћеног лица;
- 3) налог за плаћање у писменој или електронској форми на основу кога је извршен пренос средстава, ако тврди да је обавеза испуњена.

У случају приговора недоспелости обавезе из исправе, недоспелост мора да произилази из саме исправе.

У случају да извршни дужник истакне приговор неиспуњења истовремено доспеле обавезе повериоца из саме исправе, суд ће оставити рок од три дана повериоцу да поднесе доказ о испуњењу своје обавезе.

Ако поверилац докаже испуњење истовремено доспеле обавезе, суд ће донети решење о извршењу против извршног дужника.

Поступак по приговору

Члан 258.

О приговору одлучује веће састављено од троје судија суда који је донео решење о извршењу по скраћеном извршном поступку.

Ако суд нађе да је приговор основан, укинуће решење о извршењу по скраћеном поступку у делу у коме је одређено извршење и предмет доставити парничном суду на даљи поступак, као у поступку извршења на основу веродостојне исправе.

Суд је обавезан да решење о приговору донесе у року од осам дана од дана пријема приговора у суду.

Приговор одлаже извршење решења о извршењу.

Жалба

Члан 259.

Против решења којим се приговор одбације или одбија извршни дужник има право жалбе.

Рок за изјављивање жалбе из става 1. овог члана је три дана.

Жалба не задржава извршење.

Одлука по жалби доноси се у року од осам дана од дана пријема предмета у другостепеном суду.

Другостепени суд поводом жалбе може да укине решење већа или да га потврди.

Ако укине решење којим је одбачен приговор предмет се враћа већу првостепеног суда на поновно одлучивање поводом приговора.

Ако другостепени суд укине решење којим је приговор одбијен, ставиће ван снаге решење о извршењу донето у скраћеном поступку у делу којим је одређено извршење, а поступак ће се наставити као поводом приговора против платног налога.

ДЕО ШЕСТИ ОБЕЗБЕЂЕЊЕ

Глава прва ОСНОВНА ПРАВИЛА

Покретање поступка

Члан 260.

Поступак обезбеђења покреће се предлогом странке, а предлогом других лица, односно органа само кад је то законом одређено.

У предлогу за обезбеђење наводи се потраживање чије се обезбеђење тражи, законски разлози за обезбеђење, чињенице и докази из којих суд утврђује да је постојање законских разлога за обезбеђење вероватно, као и врста средства обезбеђења, под условом да суд усвоји предлог и изрекне обезбеђење.

Средства обезбеђења

Члан 261.

Као средства обезбеђења могу се одредити само заложно право на непокретним и покретним стварима на основу споразума странака, заложно право на непокретности на основу извршне исправе, претходне мере и привремене мере.

Недопустивост обезбеђења

Члан 262.

Обезбеђење није допуштено на стварима и правима која по закону не могу бити предмет извршења.

Сходна примена одредаба одређених закона

Члан 263.

У поступку расправљања и одлучивања о предлогу за обезбеђење сходно се примењују одредбе Закона о парничном поступку, осим кад је овим законом другачије одређено.

У поступку извршења решења о обезбеђењу, сходно се примењују одредбе овог закона које уређују поступак извршења, осим кад је одредбама ове главе закона другачије одређено.

Надлежност и састав суда

Члан 264.

Ако је поступак обезбеђења покренут пре покретања парничног поступка, односно другог поступка у коме се одлучује о основаности потраживања чије се обезбеђење тражи, надлежан је суд који је надлежан за одлучивање у првом степену о основаности потраживања.

У поступку обезбеђења поступа и одлуке доноси судија појединац, независно од тога у ком саставу треба да одлучује суд о основаности потраживања.

Ако је поступак обезбеђења покренут истовремено или по покретању парничног, односно другог поступка у коме се одлучује о основаности потраживања чије се обезбеђење тражи, у поступку обезбеђења поступа и одлуке доноси суд, односно други орган који одлучује о потраживању.

Ако је предлог за обезбеђење поднесен пред судом пред којим се води поступак по жалби против одлуке о главној ствари, односно у поступку по ванредном правном леку, тај суд ће одлучити о предложеном средству обезбеђења и о томе без одлагања обавестити првостепени суд.

Ако је предлог за обезбеђење поднет у току поступка извршења, по њему поступа и одлуке доноси суд пред којим се води извршни поступак.

За обезбеђење на стварима и правима о којима се воде јавне књиге или други регистри, искључиво је надлежан суд на чијем подручју се налази седиште органа или организације која води ту књигу односно регистар.

Посебна правила поступка обезбеђења

Члан 265.

У поступку обезбеђења, суд може донети решење о обезбеђењу, пре достављања предлога противној странци и пре него што је противној странци омогућио да се о предлогу изјасни:

- 1) ако би предлагач обезбеђења, због одлагања, могао претрпети ненадокнадиву или тешко надокнадиву штету;
- 2) ради отклањања непосредне опасности противправног оштећења ствари или губитка односно тешког угрожавања права;
- 3) ради спречавања насиља.

У поступку обезбеђења суд ће размотрити само оне чињенице и извести само оне доказе које странке предложе, а које суд сматра битним за одлучивање о предлогу за обезбеђење. Доказ саслушањем странака суд ће извести искључиво ради утврђења постојања законских разлога за обезбеђење, који се у датим околностима не могу утврдити другим доказним средствима.

За утврђивање постојања законских разлога за обезбеђење довољна је вероватноћа да чињенице од којих зависи оцена тих разлога постоје, ако овим законом није друкчије одређено.

У поступку обезбеђења потраживања из брачних и породичних односа, искључена је јавност.

Достављање писмена у поступку обезбеђења врши се сходном применом одредаба о достављању у поступку извршења.

Решење о обезбеђењу

Члан 266.

Решење о обезбеђењу садржи одлуку суда о средству обезбеђења, кратко образложење законских разлога за усвајање предлога о обезбеђењу и поуку о томе да ли жалба задржава извршење решења, у ком року и ком суду се жалба може изјавити.

Правни лекови

Члан 267.

Жалба против решења о обезбеђењу, као и жалба против решења којим се предлог за обезбеђење одбацује или одбија, подноси се у року од три дана од дана достављања решења.

Жалба против решења о обезбеђењу задржава извршење решења само кад је овим законом одређено.

Жалба из става 1. овог члана, заједно са списима предмета, доставља се без одлагања суду надлежном за одлучивање о жалби, који о њој одлучује у року од осам дана од дана пријема списка.

Прекорачење рокова из става 3. овог члана сматра се одувлачењем поступка од стране судије, у смислу одредаба Закона о судијама.

У поступку обезбеђења нису допуштени ревизија и предлог за понављање поступка.

Глава друга

ЗАЛОЖНО ПРАВО НА НЕПОКРЕТНИМ И ПОКРЕТНИМ СТВАРИМА НА ОСНОВУ СПОРАЗУМА СТРАНАКА

Месна надлежност

Члан 268.

За одлучивање о предлогу за обезбеђење новчаног потраживања заснивањем заложног права на непокретности на основу споразума странака надлежан је суд који води јавну књигу у коју треба

извршити упис, односно суд на чијем је подручју орган који води јавну књигу у коју треба извршити упис.

За спровођење обезбеђења надлежан је суд, односно орган који води јавну књигу за ту непокретност.

За одлучивање о предлогу за обезбеђење новчаног потраживања заснивањем заложног права на покретној ствари на основу споразума странака и за спровођење обезбеђења надлежан је суд на чијем се подручју та ствар налази.

Предлог за обезбеђење

Члан 269.

Поверилац и дужник могу сагласно тражити од суда да одреди и спроведе упис заложног права на непокретности дужника, односно да одреди и спроведе попис покретних ствари дужника ради обезбеђења новчаног потраживања повериоца заснивањем заложног права на непокретној или покретној ствари дужника.

Рочиште за предлог и споразум странака

Члан 270.

На предлог странака, суд ће одредити рочиште на коме ће у записнику утврдити споразум странака о постојању новчаног потраживања и времену његовог доспећа и њихову сагласност да се уписом заложног права на непокретности извршног дужника, односно да се заснивањем заложног права пописом покретних ствари дужника, обезбеђује новчано потраживање.

Потписани записник о споразуму странака из става 1. овог члана има снагу судског поравнања.

Одређивање и спровођење обезбеђења

Члан 271.

На основу споразума из члана 270. овог закона суд ће решењем одредити упис и предузети све што је потребно ради спровођења уписа заложног права на непокретности дужника, односно одредити и спровести попис покретних ствари дужника.

Решење из става 1. овог члана има значај решења о обезбеђењу.

Примена других одредаба Закона

Члан 272.

На обезбеђење новчаних потраживања повериоца заснивањем заложног права на непокретности дужника, на основу споразума странака, сходно се примењују одредбе члана 263. овог закона.

На обезбеђење новчаног потраживања повериоца заснивањем заложног права на покретној ствари дужника, на основу споразума странака, сходно се примењују одредбе чл. 72–78. овог закона.

Продаја непокретне, односно покретне ствари извршног дужника

Члан 273.

На предлог повериоца, суд ће решењем, када утврди да је споразум странака из члана 270. овог закона постао извршен, одредити и спровести извршење на непокретној, односно покретној ствари дужника, ради намирења обезбеђења новчаног потраживања повериоца према одредбама о извршењу на непокретности (чл.98–151) односно одредбама о извршењу на покретним стварима (чл. 69–97) осим одредбе о изузимању од извршења из члана 70. овог закона.

Решење из става 1. овог члана има значај решења о извршењу.

Упис решења о извршењу на непокретности (члан 102) има правно дејство од дана уписа заложног права на непокретностима у поступку обезбеђења (чл. 271. и 272).

Радња пописа покретних ствари не понавља се, а обављени попис ствари има правно дејство од дана стицања заложног права у поступку обезбеђења (члан 271. и члан 272. став 2).

Глава трећа

ЗАЛОЖНО ПРАВО НА НЕПОКРЕТНОСТИ НА ОСНОВУ ИЗВРШНЕ ИСПРАВЕ

1. Заложно право на стварима и правима о којима се воде јавне књиге

Месна надлежност

Члан 274.

За одлучивање о предлогу за обезбеђење новчаног потраживања заснивањем заложног права на непокретности и спровођењу обезбеђења надлежан је суд на чијем подручју се налази непокретност на којој треба уписати заложно право.

Услови заснивања

Члан 275.

На основу извршне исправе која гласи на новчано потраживање, извршни поверилац има право да захтева обезбеђење тог потраживања заснивањем заложног права на непокретности извршног дужника.

Начин заснивања

Члан 276.

Заложно право на непокретности заснива се уписом у јавну књигу.

Приликом уписа заложног права, у јавну књигу ће се уписати извршност потраживања за које је дозвољено заложно право.

Ако је извршни поверилац, пре него што је потраживање постало извршно, већ стекао на основу уговора заложно право за то потраживање на истој непокретности или је заложно право предбележено, суд ће, на предлог извршног повериоца, одредити да се у јавној књизи упише извршност потраживања.

Дејство уписа

Члан 277.

Упис заложног права и упис извршности потраживања имају дејство да се извршење на тој непокретности може спровести и према трећем лицу које је ту непокретност доцније стекло.

2. Стицање заложног права на стварима и правима о којима се не воде јавне књиге

Потраживања која се могу обезбедити

Члан 278.

Ради обезбеђења новчаног потраживања које се не може обезбедити предбележбом у јавну књигу или у други јавни регистар, може се одредити обезбеђење установљавањем привременог заложног права, под условом да предлагач учини вероватним да постоји опасност да би се без овог обезбеђења доцније извршење могло осујетити или знатно отежати.

Начин стицања заложног права

Члан 279.

Заложно право стиче се пописом, под условима одређеним овим законом.

Сходна примена

Члан 280.

На престанак заложног права, као и на продају или уновчење ствари и права о којима се не воде јавне књиге сходно ће се примењивати правила о заложном праву на покретним стварима.

Глава четврта ПРЕТХОДНЕ МЕРЕ

Месна надлежност

Члан 281.

За одлучивање о предлогу за обезбеђење претходном мером и за спровођење такве мере, месно је надлежан суд који би био надлежан за извршење на предмету на коме је обезбеђење предложено.

Услови за одређивање претходне мере

Члан 282.

Претходна мера одређује се на основу домаће одлуке која гласи на новчано потраживање, а није постала правноснажна или није постала извршна, ако извршни поверилац учини вероватним опасност да би се без тог обезбеђења осујетило или знатно отежало остварење потраживања.

Одредбе става 1. овог члана примењују се и у погледу поравнања закљученог пред судом или органом који одлучује у управном поступку, по коме потраживање није доспело.

Претходна мера може се одредити на основу платног налога који је издат на основу менице или чека.

Претпостављена опасност

Члан 283.

Сматра се да опасност, у смислу члана 282. овог закона, постоји ако је предлог за обезбеђење заснован на једној од следећих одлука:

- 1) на платном налогу издатом на основу менице или чека против ког је благовремено поднесен приговор;
- 2) на пресуди донесеној у кривичној ствари, којом је усвојен имовинскоправни захтев, а против које је дозвољено понављање кривичног поступка;
- 3) на одлуци по којој би се извршење требало спровести у иностранству;
- 4) на пресуди на основу признања, против које је изјављена жалба;
- 5) на поравнању закљученом пред судом или органом који одлучује у управном поступку, које се побија на начин предвиђен законом.

У случајевима из става 1. тач. 4) и 5) овог члана суд може, на предлог извршног дужника, обезбеђење применом претходне мере условити полагањем јемства од стране извршног повериоца, за штету коју би извршни дужник могао претрпети одређивањем претходне мере.

Обезбеђење потраживања чији оброци нису доспели

Члан 284.

Обезбеђење претходном мером за недоспеле оброке потраживања по основу законског издржавања, потраживање по основу накнаде штете за изгубљено издржавање услед смрти даваоца издржавања и због оштећења здравља или умањења, односно губитка радне способности, одређује се само за оброке који ће доспети у једној години.

У случајевима из става 1. овог члана претпоставља се да опасност постоји ако се против извршног дужника већ морало водити извршење ради наплате доспелог оброка или је такво извршење предложено.

Врсте претходних мера

Члан 285.

Као претходне мере суд одређује:

- 1) попис покретних ствари;
- 2) забрану дужнику извршног дужника да исплати извршном дужнику потраживање или да му преда ствари, као и забрану извршном дужнику да наплати потраживања, да прими ствари и да њима располаже;
- 3) забрану банци да извршном дужнику или трећем лицу, по налогу извршног дужника, исплати са његовог рачуна новчани износ за који је одређена претходна мера;
- 4) предбележбу заложног права на непокретности извршног дужника или на праву уписаном на непокретности.

Суд може, на предлог извршног повериоца, с обзиром на околности случаја, одредити две или више претходних мера, ако је то потребно.

Забрана исплате новчаних средстава извршног дужника

Члан 286.

Износ новчаних средстава извршног дужника на рачуну код банке, за који је одређена забрана исплате, не може се, док забрана траје, пренети са тог рачуна, осим ради намирења обезбеђеног потраживања.

Продаја пописаних ствари и пренос потраживања извршног дужника

Члан 287.

Суд ће одредити продају пописаних покретних ствари које су подложне брзом кварењу или ако постоји опасност од знатног пада цене тих ствари.

Продаја пописаних ствари извршиће се по одредбама овог закона о извршењу на покретним стварима.

Ако је претходна мера одређена забраном исплате потраживања, суд може, на предлог извршног повериоца или извршног дужника, одредити да се на извршног повериоца пренесе то потраживање, ради наплате, у случају да постоји опасност да се потраживање, због задоцњења у његовом остварењу, неће моћи наплатити или ће се изгубити право на регрес према трећем лицу.

Износ који се добије продајом ствари или наплатом потраживања чува се код суда док се не обустави претходна мера или док извршни поверилац не предложи извршење, а најдуже у року од 30 дана од дана извршности потраживања.

Решење о одређивању претходне мере

Члан 288.

У решењу којим се одређује претходна мера морају, поред осталог, бити назначени износ потраживања које се обезбеђује, са каматом и трошковима, мера обезбеђења и време за које се она одређује.

Време из става 1. овога члана може трајати најдуже до истека рока од осам дана по наступању услова за принудно извршење.

Ако време из става 1. овог члана истекне пре него што одлука на основу које је одређена претходна мера постане правноснажна, суд ће, на предлог извршног повериоца, продужити то време, под условом да се нису промениле околности под којима је мера одређена.

Укидање претходне мере

Члан 289.

Суд ће, на предлог извршног дужника, обуставити поступак и укинути спроведене радње:

- 1) ако извршни дужник положи суду износ потраживања које се обезбеђује, са каматом и трошковима;
- 2) ако извршни дужник учини вероватним да је потраживање у време доношења решења о одређивању претходне мере већ било наплаћено или доволно обезбеђено;
- 3) ако је правоснажно утврђено да потраживање није настало или да је престало.

Суд ће обуставити поступак и укинути спроведене радње ако у року од 15 дана од дана истека времена за које је претходна мера одређена не буду испуњени услови за принудно извршење.

У случајевима из става 1. тач. 2) и 3) и става 2. овог члана трошкове проузроковане одређивањем и спровођењем претходне мере, извршни поверилац је дужан да накнади извршном дужнику.

У тим случајевима извршни дужник има према извршном повериоцу и право на накнаду причинењене штете.

Обустава у случају да извршни поверилац не тражи извршење

Члан 290.

У случају да услови за принудно извршење буду испуњени пре истека времена за које је одређена претходна мера, суд ће, на предлог извршног дужника, обуставити поступак и укинути спроведене радње, ако извршни поверилац не поднесе предлог за извршење у року од 15 дана од дана наступања тих услова.

Глава пета

ПРИВРЕМЕНЕ МЕРЕ

1. Основна правила

Кад се може одредити привремена мера

Члан 291.

Привремена мера може се одредити пре покретања и у току судског или управног поступка, као и по окончању тих поступака, све док извршење не буде спроведено.

Недопустивост привремене мере

Члан 292.

Привремена мера није допуштена ако се обезбеђење може остварити другим средством обезбеђења којим се може постићи иста сврха.

Јемство уместо привремене мере

Члан 293.

Извршни поверилац може, у предлогу за одређивање привремене мере или накнадно, изјавити да се, уместо привремене мере, задовољава полагањем од стране извршног дужника, одређеног износа на име јемства.

Полагање јемства, уместо привремене мере може се одредити и на предлог извршног дужника.

Ако извршни дужник положи јемство, суд ће обуставити поступак и укинути већ спроведене радње.

Јемство као услов за одређивање привремене мере

Члан 294.

Суд може, на предлог извршног повериоца, одредити привремену меру и кад није учинио вероватним постојање потраживања и опасност, ако претходно положи, у остављеном му року, износ који суд одреди као јемство

за штету, која би извршном дужнику могла бити нанесена одређивањем и спровођењем привремене мере.

Суд може, на предлог извршног дужника, према околностима случаја, поступити по одредби става 1. овог члана и кад је извршни поверилац учинио вероватним постојање потраживања и опасности.

Одређивање више привремених мера

Члан 295.

Суд може, с обзиром на околности случаја, на предлог извршног повериоца, одредити и више привремених мера, ако је то потребно.

Време за које се одређује привремена мера

Члан 296.

У решењу којим се одређује привремена мера одредиће се време трајања те привремене мере. Ако је привремена мера одређена пре подношења тужбе или пре покретања другог поступка одредиће се рок у коме поверилац мора поднети тужбу, односно предлог за покретање другог поступка ради оправдања мере.

Суд ће, на предлог извршног повериоца, продужити време трајања привремене мере, под условом да се нису промениле околности под којима је та мера одређена.

Предлог из става 2. овог члана може се поднети само пре него што истекне време за које је привремена мера одређена.

Укидање привремене мере

Члан 297.

Ако извршни поверилац у одређеном року није поднео тужбу, односно није покренуо други поступак ради оправдања привремене мере, или је време за које је одређена привремена мера истекло, суд ће, на предлог извршног дужника, обуставити поступак и укинути спроведене радње.

На предлог извршног дужника, поступак ће се обуставити и укинути спроведене радње, ако су се околности због којих је привремена мера одређена доцније промениле, тако да она више није потребна.

Накнада штете извршном дужнику

Члан 298.

Извршни дужник има према извршном повериоцу право на накнаду штете која му је нанесена привременом мером за коју је утврђено да је била неоснована или коју извршни поверилац није оправдао.

2. Привремене мере за обезбеђење новчаног потраживања

Услови за одређивање привремене мере

Члан 299.

Привремена мера за обезбеђење новчаног потраживања може се одредити ако је извршни поверилац учинио вероватним постојање потраживања и опасност да ће без такве мере извршни дужник осујетити или знатно отежати наплату потраживања, тиме што ће своју имовину, односно своја средства отуђити, прикрити или на други начин њима располагати.

Извршни поверилац не мора доказивати опасност ако учини вероватним да би предложеном мером извршни дужник могао претрпети само незнанту штету.

Сматра се да опасност постоји нарочито:

- 1) ако би се потраживање требало остварити у иностранству;
- 2) ако се због неиспуњења доспелих оброка издржавања против извршног дужника већ водио извршни поступак;
- 3) ако су законске обавезе извршног дужника, као и његове обавезе утврђене правоснажном одлуком суда и другог органа веће од његових редовних прихода;
- 4) ако је против извршног дужника безуспешно покушавано извршење које није успело зато што је он одбио да пружи податке о томе где му се налази имовина, као и да је у току раније вођених извршних поступака давао нетачне податке о својој имовини.

Врсте привремених мера

Члан 300.

Ради обезбеђења новчаног потраживања, може се одредити свака мера којом се постиже сврха таквог обезбеђења, а нарочито:

- 1) забрана извршном дужнику да располаже покретним стварима, као и одузимање тих ствари од извршног дужника и поверавање на чување извршном повериоцу или трећем лицу, односно чување у судском депозиту;
- 2) забрана извршном дужнику да отуђи или оптерети своје непокретности или стварна права на непокретности уписана у јавну књигу у његову корист, уз упис те забране у јавну књигу;
- 3) забрана дужнику извршног дужника да му исплати потраживање или преда ствари, као и забрана извршном дужнику да прими ствари, да наплати потраживање и да примљеним стварима односно наплаћеним износом располаже;
- 4) налог банци или другој финансијској организацији, код које извршни дужник има рачун, да извршном дужнику или трећем лицу, по налогу извршног дужника ускрати са рачуна извршног дужника исплату новчаног износа за који је одређена привремена мера;

5) одузимање од извршног дужника и полагање у депозит готовог новца или хартија од вредности.

Забране и налози из става 1. овог члана сматрају се извршним када решење буде достављено лицу на које се односи.

Налог банци или другој финансијској организацији, из става 1. тачке 4. овог члана доставља се организацији за принудну наплату, која га без одлагања доставља свим банкама и финансијским организацијама код којих извршни дужник има рачун и истовремено забрањује другима банкама и финансијским организацијама да отворе рачун извршном дужнику.

Извршни поверилац у чију је корист привремена мера изречена има право да од лица које је било дужно да поштује забрану или налог захтева накнаду штете коју је претрпео због њиховог непоштовања.

Извршни дужник, односно треће лице коме је издата забрана или налог из става 1. тач. 1) до 4) овог члана, који не поступе по забрани односно налогу, казниће се по одредбама члана 45. овог закона.

Дејства привремених мера

Члан 301.

Привременом мером не стиче се заложно право, али суд може одредити, нарочито ако постоји опасност одређена у члану 299. став 3. овог закона, да се привременом мером стиче привремено заложно право.

3. Привремене мере за обезбеђење неновчаног потраживања

Услови за одређивање привремене мере

Члан 302.

Ради обезбеђења неновчаног потраживања може се одредити привремена мера, ако је извршни поверилац учинио вероватним постојање потраживања и опасност да ће се остварење потраживања осујетити или знатно отежати.

Привремена мера може се одредити и кад извршни поверилац учини вероватним да је мера потребна да би се спречила употреба силе или настанак ненадокнадиве штете.

Одредбе члана 299. став 2. и став 3. тачка 1) овог закона примењују се и у погледу привремене мере за обезбеђење неновчаног потраживања.

Врсте привремених мера

Члан 303.

Ради обезбеђења неновчаног потраживања може се одредити свака мера којом се постиже сврха таквог обезбеђења, а нарочито:

1) забрана отуђења и оптерећења покретних ствари на које је управљено потраживање, одузимање тих ствари и поверање на чување извршном повериоцу или трећем лицу, односно чување у судском депозиту;

2) забрана отуђења и оптерећења непокретности на коју је управљено потраживање, уз упис забране у јавну књигу;

3) забрана извршном дужнику да предузима радње које могу нанети штету извршном повериоцу, као и забрана да се изврше промене на стварима на које је управљено потраживање;

4) забрана дужнику извршног дужника да извршном дужнику преда ствари на које је управљено потраживање;

5) забрана отуђења и оптерећења акција или удела у друштву на које управљено потраживање и забележба ове забране у Централном регистру хартија од вредности, односно књизи уделничара и јавном регистру друштава са ограниченим одговорношћу, забрана коришћења и располагања правима из акција и удела и поверање акција или удела на управљање трећем лицу, укључујући постављање привремене управе друштвом;

6) налог извршном дужнику да обави одређене радње потребне да би се сачувала покретна или непокретна ствар, спречила њена физичка промена, оштећење или уништење;

7) овлашћење извршном повериоцу да сам или преко трећег лица учини неку радњу или прибави одређену ствар о трошку извршног дужника, нарочито ако је то неопходно да би се успоставило пређашње стање;

8) плаћање накнаде зараде запосленом у току спора о незаконитости одлуке о престанку радног односа, ако је то неопходно за његово издржавање и издржавање лица која је по закону дужан да издржава, уз истовремено одређивање средстава извршења за принудну наплату накнаде зараде или привремено враћање запосленог на рад;

9) привремено уређење спорног односа, да би се отклонила опасност од насиља или веће ненадокнадиве штете.

Извршни поверилац у чију је корист привремена мера изречена има право да, од лица које је било дужно да поштује забрану или налог, захтева накнаду штете коју је претрпео због њиховог непоштовања.

Забране и налози из става 1. овог члана сматрају се извршним када решење буде достављено лицу на које се односи.

Извршни дужник, односно треће лице коме је издата забрана или налог из става 1. тач. 1) до 4) овог члана, који не поступе по забрани, односно налогу, казниће се по одредбама члана 45. овог закона.

**ДЕО СЕДМИ
ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**

Члан 304.

Поступци извршења и обезбеђења започети до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама Закона о извршном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 28/00, 73/00 и 71/01).

Члан 305.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о извршном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 28/00, 73/00 и 71/01).

Члан 306.

Овај закон ступа на снагу по протеку три месеца од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".